

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ĮSTATYMAS
DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES**

2004 m. balandžio 29 d. Nr. IX-2206
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis Įstatymas nustato užsieniečių atvykimo ir išvykimo, buvimo ir gyvenimo, prieglobsčio suteikimo, integracijos ir natūralizacijos, sprendimų dėl užsieniečių teisinės padėties apskundimo tvarką bei reglamentuoja kitus užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje klausimus.

2. Šio Įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo priede, nuostatomis.

3. Šis Įstatymas netaikomas užsieniečiams, kurie naudojami privilegijomis ir imunitetais pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir kitus teisės aktus.

4. Kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatos šio Įstatymo reglamentuojamiems teisiniams santykiams taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja šis Įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytą išimtį.

5. Šio Įstatymo normos, reglamentuojančios leidimus dirbti ir leidimus gyventi Lietuvos Respublikoje, santykiams, susijusiems su naujos branduolinės (atominės) elektrinės projekto įgyvendinimu, taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2190](#), 2012-06-30, Žin., 2012, Nr. 80-4146 (2012-07-10)

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Akivaizdžiai nepagrįstas prašymas suteikti prieglobstį** – toks užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, kuriame akivaizdžiai nėra persekiojimo pavojaus kilmės šalyje pagrindimo arba kuris yra paremtas apgaule, arba kuriuo piktnaudžiaujama prieglobsčio suteikimo tvarka bei kuris dėl minėtų priežasčių akivaizdžiai neatitinka šiame Įstatyme nustatytų kriterijų suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje.

2. **Asmens be pilietybės kelionės dokumentas** – asmeniui, neturinčiam užsienio valstybės pilietybės, tačiau turinčiam dokumentą, suteikiantį teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, pagal 1954 m. Konvencijos dėl asmenų be pilietybės statuso nuostatas išduodamas dokumentas, suteikiantis teisę išvykti iš Lietuvos Respublikos ir grįžti į Lietuvos Respubliką dokumento galiojimo laikotarpiu.

3. **Europos Bendrijų valstybės narės piliečio leidimas gyventi** – dokumentas, suteikiantis Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ir jo šeimos nariui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje.

4. **Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai** – sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, įskaitant sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, tiesioginius palikuonis, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, sutuoktinio ar asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją.

4⁽¹⁾ **Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje** (toliau – **Europos Sąjungos leidimas gyventi**) – dokumentas, suteikiantis Europos

Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariui, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, teisę gyventi Lietuvos Respublikoje.

5. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis – užsienietis, turintis vienos iš Europos Sąjungą sudarančių valstybių pilietybę.

6. Fiktyvi santuoka – Lietuvos Respublikos piliečio arba teisėtai Lietuvos Respublikoje gyvenančio užsieniečio ir užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, santuoka, kai ji sudaroma siekiant gauti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje ir nesiekiant sukurti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų kitų santuokos teisinių pasekmių.

6⁽¹⁾. Fiktyvus įvaikinimas – Lietuvos Respublikos piliečio arba teisėtai Lietuvos Respublikoje gyvenančio užsieniečio ir užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, atlikta įvaikinimo procedūra, kai tai atliekama siekiant gauti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje ir nesiekiant sukurti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų kitų įvaikinimo teisinių pasekmių.

6⁽²⁾. Fiktyvi registruota partnerystė – Lietuvos Respublikos piliečio arba teisėtai Lietuvos Respublikoje gyvenančio užsieniečio ir užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, registruota partnerystė, kai ji sudaroma siekiant gauti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje ir nesiekiant sukurti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų kitų registruotos partnerystės teisinių pasekmių.

7. Gražinimas į užsienio valstybę – procedūra, kai užsienietis prievolę išvykti iš Lietuvos Respublikos įvykdo savanoriškai arba iš jos išsiunčiamas į valstybę, kuri nėra Europos Sąjungos arba Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė narė.

7¹. Humanitarinės priežastys – priežastys, kurios suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžiamos šio Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose.

8. Išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos – priverstinis užsieniečio išvežimas ar išvesdinimas iš Lietuvos Respublikos teritorijos teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Įpareigojimas išvykti iš Lietuvos Respublikos – teisės aktų nustatyta tvarka priimtas sprendimas, pagal kurį užsienietis per nustatytą laiką savanoriškai privalo išvykti į tą Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybę narę, kurioje jis turi teisę būti ar gyventi.

10. Kelionės dokumentas – užsienio valstybės piliečio pasas ar jį atitinkantis dokumentas, skirtas vykti į užsienio valstybę bei pripažintas Lietuvos Respublikoje.

11. Kilmės valstybė – valstybė, kurios pilietybę turi užsienietis, o jei užsieniečio pilietybės nustatyti neįmanoma arba jis neturi jokios pilietybės, – valstybė, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta.

11¹. Kvietimas – dokumentas, patvirtinantis Lietuvos Respublikos fizinio arba juridinio asmens įsipareigojimą pasirūpinti, kad į Lietuvos Respubliką atvykstantis užsienietis būtų tinkamai apgyvendintas jo buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laikotarpiu ir kad prireikus būtų padengtos užsieniečio grįžimo į kilmės ar užsienio valstybę, į kurią jis turi teisę vykti, išlaidos.

12. Laikinas teritorinis prieglobstis – užsieniečiui šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta teisė būti Lietuvos Respublikoje tol, kol nagrinėjamas jo prašymas suteikti prieglobstį.

13. Leidimas dirbti Lietuvos Respublikoje – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę dirbti Lietuvos Respublikoje jame nurodytą laiką.

14. Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – **leidimas laikinai gyventi**) – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje jame nurodytą laiką.

15. Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimas gyventi Europos Bendrijoje (toliau – **leidimas nuolat gyventi**) – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir patvirtinantis užsieniečio nuolatinio gyventojo statusą.

16. Nelydimas nepilnametis užsienietis – 18 metų nesukakęs užsienietis, kuris atvyko į Lietuvos Respubliką be tėvų ar kitų teisėtų atstovų arba atvyko lydimas šių asmenų, tačiau buvo paliktas Lietuvos Respublikoje be priežiūros.

17. Pabėgėlio kelionės dokumentas – pabėgėliui pagal 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso nuostatas išduodamas dokumentas, suteikiantis teisę jam išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos ir grįžti į Lietuvos Respublikos teritoriją dokumento galiojimo laikotarpiu.

18. Pabėgėlis – užsienietis, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteiktas pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusas.

18¹. **Pažeidžiamas asmuo** – nepilnametis, neįgalusis, vyresnis negu 75 metų amžiaus asmuo, nėščia moteris, vieniši tėvas ar motina, auginantys nepilnamečių vaikų, arba asmuo, kuris buvo kankintas, išprievartautas ar patyrė kitokį sunkų psichologinį, fizinį ar seksualinį smurtą.

19. **Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas iš esmės** – tyrimas, kurio tikslas – nustatyti, ar prieglobsčio prašytojui turi būti suteiktas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga ir ar nėra priežasčių, dėl kurių pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga nesuteikiama.

20. **Prieglobsčio prašytojas** – užsienietis, kuris šio įstatymo nustatyta tvarka pateikė prašymą suteikti prieglobstį ir dėl kurio dar nėra priimtas galutinis sprendimas.

21. **Prieglobsčio prašytojo laikinas apgyvendinimas** – prieglobsčio prašytojo apgyvendinimas atitinkamoje vietoje, neapribojant judėjimo laisvės.

22. **Prieglobsčio prašytojo šeimos nariai** – sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, šių porų arba vieno iš jų vaikai (įvaikiai, nepaisant to, ar jie įvaikinti pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus) (toliau – vaikai) iki 18 metų, jeigu jie nesudarė santuokos, taip pat nepilnamečio prieglobsčio prašytojo tėvas (įtėvis), motina (įmotė) (toliau – tėvas, motina) ar globėjas (rūpintojas), jei šeima jau egzistavo kilmės valstybėje ir prieglobsčio prašymo nagrinėjimo metu šeimos nariai yra Lietuvos Respublikos teritorijoje.

23. **Prieglobstis Lietuvos Respublikoje** – pabėgėlio statuso, papildomos apsaugos arba laikinosios apsaugos suteikimas užsieniečiui šiame Įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka.

24. **Saugi kilmės valstybė** – užsieniečio kilmės valstybė, kurioje teisės sistema, taikomos teisės normos ir politiniai santykiai yra tokie, kad asmuo nepersekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei arba dėl politinių įsitikinimų ir niekas nėra kankinamas, su niekuo nesielgiama žiauriai, nežmoniškai ar žeminamai ir taip nebaudžiama, taip pat nepažeidžiamos pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės, nėra chaotiškų smurto veiksmų, galinčių kilti tarptautinio arba vidaus ginkluoto konflikto metu, grėsmės arba Europos Sąjungos Tarybos sprendimu užsieniečio kilmės valstybė įtraukta į minimalų bendrą valstybių, laikomų saugiomis kilmės valstybėmis, sąrašą, arba užsieniečio kilmės valstybė įtraukta į nacionalinį saugių trečiųjų šalių, neįtrauktų į minimalų bendrą saugių kilmės šalių, sąrašą, kurį tvirtina vidaus reikalų ministras.

25. **Saugi trečioji valstybė** – valstybė, kuri nėra užsieniečio kilmės valstybė, tačiau yra 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso ir (arba) 1967 m. Protokolo dėl pabėgėlių statuso, taip pat 1950 m. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir (arba) 1966 m. Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto dalyvė, įgyvendinanti šių dokumentų nuostatas ir pagal nacionalinius įstatymus suteikianti realią galimybę prašyti prieglobsčio bei nustatyta tvarka jį gauti.

26. **Šeimos nariai** – sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, vaikai (įvaikiai) (toliau – vaikai) iki 18 metų, įskaitant sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, vaikus iki 18 metų, jeigu jie nesudarė santuokos ir yra priklausomi nuo tėvų, taip pat pirmos eilės tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiai, kurie išlaikomi ne mažiau kaip vienerius metus ir negali pasinaudoti kitų šeimos narių, gyvenančių užsienio valstybėje, parama.

27. **Šeimos susijungimas** – Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančio užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos pilietis, šeimos narių atvykimas ir gyvenimas Lietuvos Respublikoje, kad būtų išsaugota šeima, nepaisant to, ar šeimos santykiai atsirado prieš atvykstant užsieniečiui, ar jam atvykus.

27¹. **Šengeno *acquis*** – teisės aktų visuma, kurią sudaro 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimas tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, Šengeno konvencija, valstybių narių prisijungimo prie Šengeno susitarimo ir Šengeno konvencijos protokolai ir susitarimai, Šengeno vykdomojo komiteto sprendimai ir deklaracijos, kiti teisės aktai, priimti Šengeno susitarimo bei Šengeno konvencijos pagrindu.

27². **Šengeno konvencija** – 1990 m. birželio 19 d. Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo.

27³. **Šengeno valstybė** – prie Šengeno konvencijos prisijungusi valstybė arba valstybė, kurioje taikomas visas Šengeno *acquis*.

27⁴. **Šengeno viza** – viza, galiojanti Šengeno valstybėse ir išduodama pagal Šengeno *acquis*.

28. **Teisėtas atstovas** – tėvai ar kiti asmenys, pagal valstybės, kurios pilietis ar nuolatinis gyventojas yra nepilnametis užsienietis, teisės aktus atsakingi už nepilnametį, esantį Lietuvos Respublikoje.

29. **Užsieniečio pasas** – užsienio valstybės piliečiui, turinčiam teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir dėl objektyvių priežasčių negalinčiam gauti kelionės dokumento iš savo kilmės valstybės, išduodamas dokumentas, suteikiantis teisę jam išvykti iš Lietuvos Respublikos ir grįžti į Lietuvos Respubliką dokumento galiojimo laikotarpiu.

30. **Užsieniečio registracijos pažymėjimas** – dokumentas, patvirtinantis prieglobsčio prašytojo statusą arba tais atvejais, kai vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka prieglobsčio prašytojo asmens tapatybė yra nustatyta, – jo asmens tapatybę bei jo teisę naudotis laikinu teritoriniu prieglobsčiu Lietuvos Respublikoje.

31. **Užsieniečio sulaikymas** – užsieniečio laikinas apgyvendinimas Užsieniečių registracijos centre, apribojant jo judėjimo laisvę šio Įstatymo nustatytais pagrindais ir terminais.

32. **Užsienietis** – asmuo, kuris nėra Lietuvos Respublikos pilietis, neatsižvelgiant į tai, ar jis turi kurios nors užsienio valstybės pilietybę, ar neturi jokios.

33. **Viza** – į užsieniečio kelionės dokumentą įkljuojamas įklijos formos leidimas, leidžiantis atvykti į Lietuvos Respubliką, būti joje ar vykti tranzitu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

3 straipsnis. Užsieniečių teisės ir pareigos Lietuvos Respublikoje

1. Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje turi tas teises ir laisves, kurias numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos įstatymai ir Europos Sąjungos teisės aktai.

2. Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje yra lygūs pagal įstatymus, neatsižvelgiant į jų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras.

3. Užsieniečiai, esantys Lietuvos Respublikoje, privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų.

4. Užsieniečiai policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnų reikalavimu privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (kelionės dokumentą, leidimą gyventi ar kita), taip pat kitus dokumentus, kuriuose nurodytas buvimo valstybėje tikslas ir sąlygos ir kurie įrodo, kad jis Lietuvos Respublikoje yra teisėtai.

4 straipsnis. Užsieniečių buvimo ir gyvenimo Lietuvos Respublikoje kontrolė

Užsieniečių buvimą ir gyvenimą Lietuvos Respublikoje kontroliuoja policija, Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba), bendradarbiaudami su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

II SKYRIUS

UŽSIENIEČIŲ ATVYKIMAS Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ

5 straipsnis. Užsieniečių atvykimas į Lietuvos Respubliką

1. Užsieniečiams, atvykstantiems į Lietuvos Respubliką ir išvykstantiems iš jos, taikomos 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (toliau – Šengeno sienų kodeksas), nuostatos.

2. Užsieniečių buvimas Lietuvos Respublikos tarptautinių oro uostų tranzito zonose nelaikomas atvykimu į Lietuvos Respublikos teritoriją.

3. Jeigu užsienietis pateikia prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, sprendimą dėl užsieniečio neįleidimo arba įleidimo į Lietuvos Respubliką priima Migracijos departamentas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

6 straipsnis. Pareiga turėti galiojantį kelionės dokumentą

1. Atvykimui į Lietuvos Respubliką ir buvimui jos teritorijoje užsienietis privalo turėti galiojantį kelionės dokumentą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip.

2. Užsienietis privalo pateikti galiojantį kelionės dokumentą pasienio kontrolės punkte.

3. Tvarką, reglamentuojančią užsieniečių galiojančių kelionės dokumentų, kurie suteikia teisę užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką, pripažinimą, nustato ir šių dokumentų sąrašą tvirtina užsienio reikalų ministras kartu su vidaus reikalų ministru.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

7 straipsnis. Neteko galios nuo Šengeno konvencijos įsigaliojimo Lietuvos Respublikai dienos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

8 straipsnis. Užsieniečio neįleidimas į Lietuvos Respubliką

1. Užsieniečio neįleidimo į Lietuvos Respubliką sąlygos nustatomos vadovaujantis Šengeno sienų kodeksu.

2. Sprendimą neįleisti užsieniečio į Lietuvos Respubliką priima Valstybės sienos apsaugos tarnyba, išskyrus šio Įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje numatytą atvejį.

3. (neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

9 straipsnis. Atvykstančių į Lietuvos Respubliką užsieniečių kontrolė

1. Užsieniečių vykimą per Lietuvos Respublikos valstybės sieną kontroliuoja Valstybės sienos apsaugos tarnyba Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai, įleidami užsienietį į Lietuvos Respubliką, turi nustatyti, ar jis atitinka šiame Įstatyme nustatytas sąlygas ir ar nėra priežasčių, nustatytų šiame Įstatyme, dėl kurių užsienietis turi būti neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką.

3. Valstybės sienos apsaugos tarnyba, kontroliuodama atvykstančius užsieniečius, bendradarbiauja su atitinkamomis Lietuvos Respublikos valstybės institucijomis ir įstaigomis, užsienio valstybių institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, vadovaudamasi Lietuvos Respublikai įsigaliojusiomis tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

10 straipsnis. Neteisėtas atvykimas į Lietuvos Respubliką

Užsieniečio atvykimas į Lietuvos Respubliką laikomas neteisėtu, jeigu užsienietis:

1) atvyksta į Lietuvos Respubliką, nors jis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą arba dėl jo į centrinę Šengeno informacinę sistemą yra įtrauktas įspėjimas dėl neįsileidimo, išskyrus Šengeno sienų kodekse nustatytas išimtis;

2) atvyksta į Lietuvos Respubliką, kirsdamas Europos Sąjungos išorės sieną, kaip tai apibrėžta Šengeno sienų kodekso 2 straipsnio 2 punkte, ne per pasienio kontrolės punktą;

3) atvykdamas į Lietuvos Respubliką pateikia kito asmens arba suklastotą kelionės dokumentą;

4) atvyksta į Lietuvos Respubliką be galiojančio kelionės dokumento ir atitinkamo dokumento, suteikiančio teisę atvykti į Lietuvos Respubliką;

5) atvyksta į Lietuvos Respubliką su viza, išduota pateikus tikrovės neatitinkančius duomenis ar suklastotus dokumentus.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

III SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ BUVIMAS IR GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

PIRMASIS SKIRSNIS VIZOS

Pirmojo skirsnio pakeitimas:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

11 straipsnis. Bevizis režimas ir reikalavimas turėti vizą

1. Užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, atvykimui į Lietuvos Respubliką ir buvimui joje taikomos 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001, su visais vėlesniais jo pakeitimais ir papildymais, nustatančio trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (toliau – Vizų režimo reglamentas), nuostatos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė Vizų režimo reglamento nustatytais atvejais gali taikyti vizų režimo išimtis.

2. Užsienietis, kuriam taikomas bevizis režimas, turi teisę atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje be vizos iki 3 mėnesių per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką ar į kitą Šengeno valstybę dienos.

3. Užsienietis, turintis galiojančią Šengeno vizą, turi teisę atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje vizoje nurodytą laiką, bet ne ilgiau kaip 3 mėnesius per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką ar kitą Šengeno valstybę dienos.

4. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos narys, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, bet turi 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančioje Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir naikinančioje Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB, nurodytą leidimą gyventi, turi teisę atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje iki 3 mėnesių per pusę metų be vizos.

5. Užsienietis, kuris nenurodytas šio straipsnio 4 dalyje, bet turi kitos Šengeno valstybės išduotą leidimą gyventi, leidimo gyventi galiojimo metu turi teisę atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje iki 3 mėnesių per pusę metų be vizos, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką arba į kitą ne minėtą leidimą gyventi išdavusią Šengeno valstybę dienos.

6. Vizos turėjimas automatiškai nesuteikia teisės atvykti į Lietuvos Respubliką.

7. Į Lietuvos Respublikos jūrų uostus atplaukusių laivų įgulų nariams, taip pat jūrininkams, atvykusiems į laivą vizos galiojimo laiku ir įtrauktiems į laivo įgulos sąrašą, leidžiama be vizos išlipti į krantą Lietuvos Respublikoje ir būti savivaldybės, į kurią įplaukia jų laivas, teritorijoje, bet ne ilgiau kaip tris mėnesius.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

12 straipsnis. Vizų rūšys

Vizų rūšys yra šios:

- 1) Šengeno viza;
- 2) nacionalinė viza.

12¹ straipsnis. Šengeno viza

1. Šengeno viza išduodama užsieniečiui, turinčiam galiojantį kelionės dokumentą, kai jo galiojimo laikas ne mažiau kaip 3 mėnesiais ilgesnis už prašomos išduoti vizos galiojimo laiką. Šios nuostatos gali būti nesilaikoma dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų, jeigu užsieniečio kelionės dokumento galiojimo laikas ilgesnis už vizos galiojimo laiką ir užsienietis atitinka Šengeno *acquis* nustatytas vizos išdavimo sąlygas. Ši straipsnio dalis įgyvendinama šio Įstatymo 21 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka.

2. Užsienietis, turintis galiojančią Šengeno vizą, gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje vizoje nurodytą laiką, jeigu įvykdytos atvykimo į Šengeno valstybę sąlygos, nustatytos Šengeno sienų kodekse.

3. Šengeno vizos gali būti vienkartinės, dvikartinės ir daugkartinės.

4. Užsieniečių grupei gali būti išduota grupinė viza.

5. Užsieniečiui gali būti išduodama riboto teritorinio galiojimo viza.

12² straipsnis. Šengeno vizų rūšys

Šengeno vizų rūšys yra šios:

1) oro uosto tranzitinė (A);

2) tranzitinė (B);

3) trumpalaikė (C).

13 straipsnis. Oro uosto tranzitinė viza (A)

1. Užsienietis, turintis oro uosto tranzitinę vizą, gali būti Lietuvos Respublikos tarptautinio oro uosto tranzito zonoje, skirtoje susisiekti su kita valstybe, orlaivio tarpinio nusileidimo ar persėdimo iš vieno orlaivio į kitą metu.

2. Valstybių, kurios numatytos 2005 m. gruodžio 22 d. Bendrųjų konsulinų instrukcijų Šengeno konvencijos susitariančiųjų valstybių diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms dėl vizų 2005/C 326/01 (toliau – Bendrosios konsulinės instrukcijos) 3 priedo I dalyje nurodytame sąraše, piliečiai arba asmenys, kurie nėra šių valstybių piliečiai, bet turi šių valstybių kompetentingų institucijų išduotus kelionės dokumentus, turi turėti oro uosto tranzitinę vizą.

3. Valstybių, kurios numatytos nacionaliniame sąraše, patvirtintame vidaus reikalų ministro kartu su užsienio reikalų ministru, piliečiai arba asmenys, kurie nėra šių valstybių piliečiai, bet turi šių valstybių kompetentingų institucijų išduotus kelionės dokumentus, taip pat turi turėti oro uosto tranzitinę vizą.

14 straipsnis. Tranzitinė viza (B)

Užsienietis, turintis tranzitinę vizą, gali vykti tranzitu per Lietuvos Respubliką kiekvieną kartą būdamas Lietuvos Respublikoje ne ilgiau kaip 5 dienas, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką ar kitą Šengeno valstybę dienos.

15 straipsnis. Trumpalaikė viza (C)

Užsienietis, turintis trumpalaikę vizą, gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje ne ilgiau kaip 3 mėnesius per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką ar kitą Šengeno valstybę dienos.

16 straipsnis. Grupinė viza ir riboto teritorinio galiojimo viza

1. Grupinė viza – tranzitinė viza arba trumpalaikė viza, išduodama ne ilgiau kaip 30 dienų iš anksto sudarytai keliauti į Lietuvos Respubliką 5–50 užsieniečių grupei tuo atveju, kai grupės nariai atvyksta į Lietuvos Respubliką, būna joje ir iš jos išvyksta kaip grupė. Grupinė viza tvirtinama prie grupės paso.

2. Riboto teritorinio galiojimo viza galioja tik Lietuvos Respublikoje ir (arba) keliose kitose Šengeno valstybėse ir gali būti išduodama, kai yra vienas iš šių pagrindų:

1) užsieniečio kelionės dokumento nepripažįsta viena arba kelios Šengeno valstybės;

2) ne visiškai įvykdomos Šengeno sienų kodekse nustatytos atvykimo sąlygos, tačiau užsieniečio atvykimas yra būtinas dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų. Viza neišduodama, jeigu užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje keltų grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams;

3) yra skubus atvejis (dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų) ir nesikonsultuojama su kita (kitomis) Šengeno valstybe (valstybėmis) arba kai konsultacijos dėl vizos išdavimo neduoda rezultatų;

4) užsienietis per pusės metų laikotarpį jau naudojo vizą, galiojusią 3 mėnesius. Šiuo atveju tam pačiam pusmečiui visa išduodama tik šio Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytais atvejais.

17 straipsnis. Nacionalinė visa (D)

1. Užsienietis, turintis nacionalinę vizą, gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje ilgiau kaip 3 mėnesius.

2. Nacionalinė visa gali būti vienkartinė ir daugkartinė. Užsieniečiui nacionalinė visa išduodama pateikus sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą.

3. Vienkartinė nacionalinė visa išduodama užsieniečiui, kuriam leista laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

4. Daugkartinė nacionalinė visa išduodama užsieniečiui, kurio atvykimo į Lietuvos Respubliką tikslas – ilgalaikis buvimas Lietuvos Respublikoje.

5. Užsieniečiui, kuris periodiškai atvyksta į Lietuvos Respubliką dirbti ar užsiimti kita teisėta veikla ir kurio pagrindinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje, išduodama daugkartinė nacionalinė visa.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

18 straipsnis. Buvimo Lietuvos Respublikoje turint Šengeno vizą laiko pratęsimo pagrindai

1. Užsieniečiui, kuriam išduotos Šengeno vizos galiojimas baigiasi, jo buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laikas gali būti pratęstas dėl vienos iš šių priežasčių, atsiradusių išdavus vizą:

1) ligos, kitokio ūmaus sveikatos sutrikimo ar organizmo būklės, dėl kurios užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos;

2) profesinės veiklos;

3) asmeninės priežasties, kurios užsienietis negalėjo numatyti ir kurios atsiradimo buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą metu negalėjo išvengti;

4) *force majeure*.

2. Užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje turint Šengeno vizą, kurios galiojimas buvo pratęstas, negali viršyti 3 mėnesių per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką ar kitą Šengeno valstybę dienos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

19 straipsnis. Atsisakymo išduoti vizą pagrindai

Vizą užsieniečiui atsisakoma išduoti, jeigu:

1) jis neatitinka Šengeno sienų kodekse nustatytų atvykimo sąlygų, išskyrus šio Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatytus pagrindus;

2) norėdamas gauti vizą, jis atsisakė pateikti būtiną informaciją apie vykimo tikslą ir sąlygas, turimas pragyvenimo lėšas buvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu arba pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis;

3) norėdamas gauti vizą, jis pateikė dokumentus, kuriuose yra klastojimo požymių;

4) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis Lietuvos Respublikoje gali užsiimti neteisėta veikla, už kurią yra nustatyta atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

5) jis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą;

6) priimtas sprendimas jį įpareigoti išvykti, grąžinti arba išsiųsti iš Šengeno valstybės;

7) jis veiksmu, žodžiu ar raštu pažemino vizas išduodančius pareigūnus, tarnautojus dėl jų veiklos arba Lietuvos Respublikos valstybę;

8) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis yra padaręs nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse arba kituose tarptautinės teisės šaltiniuose;

9) jis nepateikia sveikatos draudimą patvirtinančio dokumento, kai būtina jį turėti kelionės metu.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

20 straipsnis. Vizos panaikinimo pagrindai

1. Viza užsieniečiui panaikinama, jeigu:

- 1) norėdamas gauti vizą, užsienietis pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis;
- 2) išdavus vizą, paaiškėja atsisakymo išduoti vizą užsieniečiui pagrindai.

2. Panaikinus vizą, užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

21 straipsnis. Vizos išdavimas, atsisakymas išduoti vizą, konsultacijų vykdymas, buvimo turint vizą laiko pratęsimas, vizos panaikinimas

1. Užsienietis dokumentus vizai gauti pateikia Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai, o kai tokios nėra, dokumentai Šengeno vizai gauti pateikiami Lietuvos Respublikai atstovaujančiai Šengeno valstybės diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai. Užsienietis dokumentus vizai gauti vidaus reikalų ministro kartu su užsienio reikalų ministru nustatytais atvejais taip pat gali pateikti pasienio kontrolės punkte, vidaus reikalų ministro įgaliotoje institucijoje arba Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje.

2. Lietuvos Respublika gali atstovauti kitai (kitoms) Šengeno valstybei (valstybėms) arba būti atstovaujama kitos (kitų) Šengeno valstybės (valstybių) Šengeno vizų išdavimo klausimais.

3. Sprendimus dėl vizos išdavimo ar atsisakymo išduoti vizą, jos panaikinimo priima:

1) Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Konsulinis departamentas – dėl trumpalaikių ir nacionalinių vizų išdavimo ar atsisakymo jas išduoti, dėl visų rūšių vizų panaikinimo;

2) Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos – dėl visų rūšių vizų išdavimo ar atsisakymo jas išduoti, dėl visų rūšių vizų panaikinimo;

3) Valstybės sienos apsaugos tarnyba – dėl trumpalaikių ir tranzitinių vizų išdavimo ar atsisakymo jas išduoti, dėl visų rūšių vizų panaikinimo;

4) Migracijos departamentas – dėl trumpalaikių ir nacionalinių vizų išdavimo ar atsisakymo jas išduoti, dėl visų rūšių vizų panaikinimo.

4. Šengeno *acquis* numatytais atvejais Šengeno viza užsieniečiui išduodama ir buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laikas pratęsimas tik po Migracijos departamento konsultacijų su kitomis Šengeno valstybėmis.

5. Sprendimą dėl buvimo Lietuvos Respublikoje turint Šengeno vizą laiko pratęsimo arba atsisakymo pratęsti priima vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka.

6. Valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose užsieniečiams yra išduodamos vizos, sąrašą tvirtina vidaus reikalų ministras kartu su užsienio reikalų ministru.

7. Užsieniečiui Šengeno viza gali būti išduota pasienio kontrolės punkte vadovaujantis 2003 m. vasario 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 415/2003 dėl vizų išdavimo pasienyje, įskaitant tokių vizų išdavimą tranzitu vykstantiems jūrininkams, nuostatomis.

8. Užsienietis dokumentus vizai gauti gali pateikti pats, per įgaliotą atstovą, taip pat per kelionių organizatorius ar kelionių agentūras, akredituotas pagal Bendrųjų konsulinių instrukcijų reikalavimus.

9. Kvietimo patvirtinimo, dokumentų vizai gauti pateikimo ir vizos išdavimo, taip pat kelionių organizatorių ir kelionių agentūrų akreditavimo, vizos išdavimo pasienio kontrolės punktuose, vizos panaikinimo tvarkai taikomos Bendrosios konsulinės instrukcijos ir vidaus reikalų ministro kartu su užsienio reikalų ministru nustatyta tvarka tiek, kiek ji neprieštaruja Bendrosioms konsulinėms instrukcijoms.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)(papildyta nauja 8 dalimi, buvusi 8 dalis laikoma 9 dalimi)

22 straipsnis. Negaliojanti viza

Viza yra negaliojanti:

- 1) pasibaigus jos galiojimo laikui;
- 2) jeigu ji prarasta;
- 3) jeigu ji panaikinta;
- 4) jeigu ji turi klastojimo požymių;
- 5) išdavus naują vizą;
- 6) išdavus leidimą gyventi;
- 7) jeigu ji sugadinta dėl techninių ar kitų priežasčių ir dėl to netinkama naudoti;
- 8) tapus negaliojančiam kelionės dokumentui, į kurį ji buvo įklijuota.

23 straipsnis. Neteisėtas buvimas Lietuvos Respublikoje

Užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje laikomas neteisėtu, jeigu užsienietis:

- 1) yra Lietuvos Respublikoje laikotarpį, viršijantį šio Įstatymo 11 straipsnio 2, 4, 5 dalyse užsieniečiams nustatytą buvimo be vizos laiką;
- 2) yra Lietuvos Respublikoje pasibaigus vizos galiojimo laikui;
- 3) yra Lietuvos Respublikoje turėdamas panaikintą vizą;
- 4) turi kelionės dokumentą, kuris yra suklastotas;
- 5) turi vizą, kuri yra suklastota;
- 6) yra Lietuvos Respublikoje be vizos, jeigu ji būtina;
- 7) yra Lietuvos Respublikoje be galiojančio kelionės dokumento, išskyrus prieglobsčio prašytojus;
- 8) yra neteisėtai atvykęs į Lietuvos Respubliką.

ANTRASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

24 straipsnis. Leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje

Leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas gyventi) suteikia teisę užsieniečiui gyventi Lietuvos Respublikoje, pasirinkti gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, ją keisti, išvykti iš Lietuvos Respublikos ir grįžti į ją leidimo gyventi galiojimo laikotarpiu.

25 straipsnis. Leidimų gyventi rūšys

Užsieniečiams išduodami šie leidimai gyventi:

- 1) leidimas laikinai gyventi;
- 2) leidimas nuolat gyventi.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, Žin., 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

26 straipsnis. Leidimo gyventi išdavimo ir keitimo sąlygos

1. Leidimas gyventi užsieniečiui gali būti išduodamas arba keičiamas, jeigu užsienietis:

- 1) atitinka Šengeno sienų kodekse nustatytas atvykimo sąlygas;
- 2) turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą, kai Lietuvos Respublikos įstatymų numatytais atvejais nėra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu, arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka turi patvirtintą Lietuvos Respublikoje gyvenančio Lietuvos Respublikos piliečio arba užsieniečio įsipareigojimą apmokėti išlaidas už gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu jam suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas;
- 3) turi pakankamai lėšų ir (ar) gauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje;
- 4) Lietuvos Respublikoje turi gyvenamąją patalpą nuosavybės teise ar naudojasi gyvenamąją patalpą nuomos ar panaudos pagrindais, jei atitinkama sutartis sudaryta ne trumpesniam kaip leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiui ir yra nustatyta tvarka

įregistruota, arba pateikia teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą fizinio ar juridinio asmens įsipareigojimą suteikti jam gyvenamąją patalpą leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiu;

5) prireikus pateikia išvykų ir gyvenimo užsienio valstybėse sąrašą.

2. Šio straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose nustatytos sąlygos teisės aktų nustatyta tvarka gali būti netaikomos užsieniečiui, kuriam yra nustatyta globa (rūpyba), jam leista pasilikti gyventi Lietuvos Respublikoje, kadangi jis yra ar buvo prekybos žmonėmis auka ir bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis, arba dėl valstybės saugumo interesų.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose nustatytos sąlygos teisės aktų nustatyta tvarka gali būti netaikomos užsieniečiui, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas Lietuvos Respublikoje, papildoma apsauga arba laikina apsauga Lietuvos Respublikoje. Šio straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose nustatytos sąlygos netaikomos užsieniečio, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas Lietuvos Respublikoje, šeimos nariams, kurie kreipėsi dėl leidimo gyventi išdavimo šeimos susijungimo atveju per 3 mėnesius nuo pabėgėlio statuso Lietuvos Respublikoje suteikimo.

4. (neteko galios).

5. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos, išskyrus šio Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatytą pareigą užsieniečiui turėti galiojantį kelionės dokumentą, netaikomos leidimo nuolat gyventi keitimo atveju.

6. Jeigu pirmą kartą išduodant leidimą gyventi nustatoma, kad kita Šengeno valstybė į centrinę Šengeno informacinę sistemą yra įtraukusi įspėjimą dėl užsieniečio neįsileidimo pagal Šengeno konvencijos nuostatas, Migracijos departamentas turi konsultuotis su šia Šengeno valstybe ir atsižvelgti į jos interesus. Leidimas gyventi gali būti išduodamas tik dėl humanitarinių priežasčių arba dėl tarptautinių įsipareigojimų.

7. Migracijos departamentas konsultuoja kitas Šengeno valstybes dėl leidimo gyventi išdavimo tokiam užsieniečiui, kai įspėjimą dėl jo neįsileidimo yra pateikusi Lietuvos Respublika. Jeigu kita Šengeno valstybė po konsultacijų su Lietuvos Respublika užsieniečiui išduoda leidimą gyventi arba jeigu šis jau turi vienos iš susitariančiųjų šalių išduotą galiojantį leidimą gyventi, įspėjimas dėl neįsileidimo centrinėje Šengeno informacinėje sistemoje atšaukiamas, tačiau duomenys apie tokį užsieniečių turi būti perkelti į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

27 straipsnis. Užsieniečio pragyvenimo lėšos leidimui gyventi gauti

Pragyvenimo Lietuvos Respublikoje lėšų dydį, kuris gali būti laikomas pakankamu pragyventi Lietuvos Respublikoje, užsieniečiui, prašančiam išduoti leidimą gyventi, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

28 straipsnis. Leidimo gyventi išdavimas

1. Pirmą kartą išduodant užsieniečiui leidimą gyventi, paprastai išduodamas leidimas laikinai gyventi, išskyrus šiame Įstatyme nustatytus atvejus.

2. Užsienietis, kuris pirmą kartą kreipiasi dėl leidimo gyventi išdavimo, prašymą išduoti leidimą gyventi turi pateikti Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai užsienyje.

3. Užsienietis, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtai, prašymą išduoti leidimą gyventi, įskaitant ir pateikiamą pirmą kartą, gali pateikti vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai, tačiau tokio prašymo pateikimas nesuteikia teisės užsieniečiui būti Lietuvos Respublikos teritorijoje, iki bus išnagrinėtas užsieniečio prašymas išduoti leidimą gyventi ir priimtas sprendimas.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

29 straipsnis. Leidimo gyventi keitimas

1. Išduotas leidimas gyventi užsieniečiui keičiamas šio Įstatymo nustatytais pagrindais.

2. Užsienietis dėl leidimo gyventi keitimo prašymą turi pateikti vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

30 straipsnis. Neteko galios nuo 2006 m. gruodžio 16 d.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

31 straipsnis. Leidimo gyventi išdavimas užsieniečio vaikui, gimusiam Lietuvos Respublikoje

1. Turintis leidimą gyventi užsienietis, kurio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu gimė vaikas, per 3 mėnesius nuo vaiko gimimo dienos turi kreiptis į vidaus reikalų ministro įgaliotą instituciją dėl leidimo gyventi vaikui išdavimo.

2. Vaikui, gimusiam užsieniečio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu, išduodamas tokios pat rūšies kaip abiejų tėvų arba vieno iš jų turimas leidimas gyventi. Šis leidimas galioja tiek, kiek galioja vieno iš vaiko tėvų leidimas gyventi.

32 straipsnis. Nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai

1. Nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, neatsižvelgiant į jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtumą, jų buvimo laikotarpiu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka turi būti nustatyta laikinoji globa (rūpyba). Nelydimi nepilnamečio užsieniečio laikinasis globėjas (rūpintojas) atstovauja nelydimi nepilnamečio užsieniečio interesams.

2. Nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai, neatsižvelgiant į jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtumą, turi šias teises:

1) būti aprūpinti nemokama gyvenamąja patalpa bei būti išlaikomi Lietuvos Respublikoje socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

2) mokytis bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka;

3) nemokamai gauti būtinąją medicinos pagalbą sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

4) nemokamai gauti socialines paslaugas socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

5) naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenumato kitaip;

6) susisiekti su Lietuvos Respublikos nevyriausybinėmis ar tarptautinėmis organizacijomis atstovais.

3. Migracijos departamentas, gavęs informaciją apie nelydimą nepilnametį užsienietį, privalo kartu su šio straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytomis organizacijomis bei nelydimi nepilnamečio užsieniečio laikinuoju globėju (rūpintoju) nedelsdamas organizuoti jo šeimos narių paiešką.

4. Atliekant nelydimi nepilnamečio užsieniečio šeimos narių paiešką kartu sprendžiamas jo teisinės padėties Lietuvos Respublikoje klausimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

33 straipsnis. Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminai

1. Užsieniečio prašymas išduoti ar pakeisti leidimą gyventi turi būti išnagrinėtas:

1) dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, kai užsienietis turi Europos Sąjungos valstybės narės išduotą ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi, – ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos;

2) dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytą atvejį, – ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos;

3) dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo – ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos;

4) dėl leidimo laikinai gyventi keitimo – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodyti prašymų nagrinėjimo terminai gali būti pratęsti ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu to reikia dėl prašymo nagrinėjimo sudėtingumo.

3. Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui pakeičiamas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

34 straipsnis. Sprendimo išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą gyventi galiojimas

1. Sprendimas išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą laikinai gyventi galioja 3 mėnesius nuo sprendimo priėmimo, o sprendimas išduoti užsieniečiui leidimą nuolat gyventi – 6 mėnesius nuo sprendimo priėmimo.

2. Sprendimo išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą gyventi galiojimo laikotarpiu užsienietis gali kreiptis dėl leidimo gyventi įforminimo.

3. Ligos atveju ar esant kitų svarbių nuo užsieniečio nepriklausančių priežasčių, apie kurių buvimą užsienietis turi raštu pranešti vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai, gali būti pratęstas sprendimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, galiojimas, bet ne ilgiau kaip iki 3 mėnesių.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

35 straipsnis. Atsisakymo išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą gyventi pagrindai

1. Išduoti ar pakeisti leidimą gyventi užsieniečiui atsisakoma, jeigu:

1) jo gyvenimas Lietuvos Respublikoje gali grėsti valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;

2) duomenys, kuriuos jis pateikė norėdamas gauti leidimą gyventi, neatitinka tikrovės arba buvo pateikti neteisėtai įgyti ar suklastoti dokumentai, arba yra rimtas pagrindas manyti, kad sudaryta fiktyvi santuoka, fiktyvi registruota partnerystė arba fiktyvus įvaikinimas;

3) dėl jo kita Šengeno valstybė į centrinę Šengeno informacinę sistemą yra įtraukusi įspėjimą dėl neįsileidimo ir nėra pagrindo išduoti leidimą gyventi dėl humanitarinių priežasčių ar tarptautinių įsipareigojimų arba jis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą;

4) (neteko galios nuo 2008 m. vasario 23 d.);

5) neturi pakankamai lėšų ir (ar) negauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje. Šio Įstatymo 46 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytu atveju išduoti ar pakeisti leidimą gyventi užsieniečiui taip pat atsisakoma, jeigu užsienietis neturi pakankamai lėšų studijoms ir grįžimo kelionės išlaidoms apmokėti;

6) jis neturi gyvenamosios patalpos Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise ar nesinaudoja gyvenamąja patalpa nuomos ar panaudos pagrindais arba nepateikia įstatymų nustatyta tvarka patvirtinto fizinio ar juridinio asmens įsipareigojimo suteikti jam gyvenamąją patalpą leidimo gyventi galiojimo laikotarpiu;

7) neturi galiojančio sveikatos draudimą patvirtinančio dokumento, kai Lietuvos Respublikos įstatymų numatytais atvejais nėra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu, arba neturi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka patvirtinto Lietuvos Respublikoje gyvenančio Lietuvos Respublikos piliečio arba užsieniečio įsipareigojimo apmokėti išlaidas už gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu jam suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas;

8) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis yra padaręs nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse arba kituose tarptautinės teisės šaltiniuose;

9) per nustatytą laiką pakartotinai neįvykdė šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodytų įsipareigojimų;

10) užsienietis ir jo šeimos narys, kuris atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką šeimos susijungimo pagrindu, daugiau negyvena palaikydami realius santuokinius ar šeimos santykius.

2. Užsienietis, kuriam atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą gyventi, gali pateikti prašymą išduoti leidimą gyventi praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams nuo sprendimo atsisakyti

išduoti ar pakeisti leidimą gyventi priėmimo ir išnykus priežastims, dėl kurių buvo atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą gyventi.

3. (neteko galios).

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos leidimo nuolat gyventi keitimo atveju.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

36 straipsnis. Duomenų pranešimas

1. Užsienietis, turintis leidimą gyventi, ne vėliau kaip per 7 dienas privalo pranešti vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai, jei jis pakeičia:

- 1) asmens tapatybę ar pilietybę patvirtinančius dokumentus;
- 2) šeiminių padėčių;
- 3) gyvenamąją vietą.

2. Valstybės institucija ar įstaiga arba darbdavys privalo informuoti vidaus reikalų ministro įgaliotą instituciją apie užsieniečių:

- 1) darbdavys – apie darbo sutarties su užsieniečiu, turinčiu leidimą laikinai gyventi, nutraukimą;
- 2) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – apie užsieniečių, turinčių leidimą laikinai gyventi, kuris nutraukė ūkinę komercinę ar kitą deklaruotą veiklą Lietuvos Respublikoje;
- 3) švietimo įstaiga – apie užsieniečio, turinčio leidimą laikinai gyventi, pašalinimą arba pasitraukimą iš švietimo įstaigos;
- 4) policija ar kita teisėsaugos institucija – apie užsieniečių, kuris yra sulaikytas iki 48 valandų arba nubaustas už administracinę teisės pažeidimą;
- 5) teismas – apie užsieniečių, kuris yra sulaikytas arba nuteistas už padarytą nusikalstamą veiklą ar nubaustas už administracinę teisės pažeidimą;
- 6) Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos – apie užsieniečių, kuris yra sulaikytas ikiteisminio tyrimo laikotarpiui arba atlieka teismo paskirtą bausmę.

37 straipsnis. Užsieniečio pasas

Užsienio valstybės piliečiui, kuris turi teisę laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, tačiau neturi galiojančio užsienio valstybės piliečio paso ar jį atitinkančio kelionės dokumento arba jis yra pamestas ar sunaikintas, ir dėl objektyvių priežasčių negali jo gauti iš savo kilmės valstybės kompetentingų įstaigų, vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka gali būti išduodamas užsieniečio pasas.

38 straipsnis. Asmens be pilietybės kelionės dokumentas

Užsienio valstybės pilietybės neturinčiam asmeniui, kuris turi teisę laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, tačiau neturi užsienio valstybėje galiojančio kelionės dokumento, vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka gali būti išduodamas 1954 m. Konvencijoje dėl asmenų be pilietybės statuso numatytas asmens be pilietybės kelionės dokumentas.

39 straipsnis. Neteisėtas gyvenimas Lietuvos Respublikoje

Užsieniečio gyvenimas Lietuvos Respublikoje laikomas neteisėtu, jeigu užsienietis:

- 1) gyvena Lietuvos Respublikoje be leidimo gyventi, išskyrus atvejus, kai užsieniečiui šio Įstatymo nustatyta tvarka suteiktas laikinas teritorinis prieglobstis;
- 2) gyvena Lietuvos Respublikoje turėdamas negaliojantį leidimą gyventi;
- 3) gyvena Lietuvos Respublikoje turėdamas leidimą gyventi, kuris yra panaikintas;
- 4) turi suklastotą leidimą gyventi;
- 5) turi suklastotą kelionės dokumentą.

TREČIASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ LAIKINAS GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

40 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimo ir keitimo pagrindai

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas ar keičiamas užsieniečiui, jeigu:
 - 1) jis išsaugojo teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka;
 - 2) jis yra lietuvių kilmės asmuo;
 - 3) yra šeimos susijungimo atvejis;
 - 4) jis ketina dirbti Lietuvos Respublikoje;
 - 5) jis ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje;
 - 6) jis ketina įgyti išsilavinimą, mokytis švietimo įstaigoje, stažuoti, kelti kvalifikaciją, dalyvauti profesiniuose mokymuose;
 - 7) jam yra nustatyta globa (rūpyba) arba jis yra paskirtas globėju (rūpintoju);
 - 8) jo negalima išsiųsti iš Lietuvos Respublikos šio Įstatymo nustatyta tvarka arba jam šio Įstatymo 132 straipsnio nustatyta tvarka atidėtas išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos;
 - 9) jam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje;
 - 10) jam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje;
 - 11) dėl pavojingos organizmo būklės jis negali išvykti ir jam reikalinga neatidėliotina būtinoji medicinos pagalba. Tokių būklių sąrašą nustato sveikatos apsaugos ministras;
 - 12) jam leidžiama pasilikti gyventi Lietuvos Respublikoje, kadangi jis yra ar buvo prekybos žmonėmis auka ir bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis. Ši nuostata taikoma tik pilnamečiams užsieniečiams;
 - 13) jis ketina atlikti mokslinius tyrimus ir (arba) eksperimentinės plėtros darbus kaip tyrėjas pagal darbo sutartį, sudarytą su Lietuvos Respublikoje įregistruota mokslinių tyrimų įstaiga.

2. Leidimas laikinai gyventi užsieniečio prašymu taip pat gali būti pakeistas, jeigu:

- 1) užsienietis pakeičia asmens duomenis;
- 2) leidimas laikinai gyventi tapo netinkamas naudoti;
- 3) pasibaigia leidimo laikinai gyventi galiojimas;
- 4) leidime laikinai gyventi yra netikslų įrašų;
- 5) leidimas laikinai gyventi yra prarastas.

3. Užsienietis, kuriam šio straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais išduodamas arba keičiamas leidimas laikinai gyventi, turi atitikti šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

4. Leidimas laikinai gyventi įforminamas užsieniečiui pateikus galiojantį kelionės dokumentą, kurio galiojimas 3 mėnesiais turi viršyti prašomo išduoti leidimo laikinai gyventi galiojimo laiką.

5. Užsienietis, turintis leidimą laikinai gyventi, pasikeitus aplinkybėms, lemiančioms šio leidimo išdavimo pagrindą, privalo gauti naują leidimą laikinai gyventi.

6. Šeimos nariams, atvykstantiems gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su užsieniečiu, gavusiu leidimą laikinai gyventi šio straipsnio 1 dalies 1–5, 9, 10 ir 13 punktuose nustatytais pagrindais, leidimai laikinai gyventi gali būti išduoti tokiam pat laikotarpiui kaip ir šiam užsieniečiui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

41 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, išsaugojusiam teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę

1. Užsieniečiui, išsaugojusiam teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę, gali būti išduodamas leidimas laikinai gyventi, jeigu jis pateikia teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimą patvirtinančius dokumentus.

2. Užsieniečiui, išsaugojusiam teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę, leidimas laikinai gyventi išduodamas 5 metams.

42 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas lietuvių kilmės užsieniečiui

1. Lietuvių kilmės užsieniečiui gali būti išduotas leidimas laikinai gyventi, jeigu jis pateikia lietuvių kilmę patvirtinantį dokumentą.
2. Lietuvių kilmės užsieniečiui leidimas laikinai gyventi išduodamas 5 metams.

43 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui šeimos susijungimo atveju

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui šeimos susijungimo atveju, kai:

- 1) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio tėvai arba vienas iš jų, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai;
 - 2) Lietuvos Respublikoje gyvena nepilnamečio užsieniečio tėvai ar vienas iš jų arba vieno iš jų, globojančio nepilnametį užsienietį, sutuoktinis, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis arba turi leidimą gyventi;
 - 3) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio vaikas, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis;
 - 4) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio vaikas, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas ir išduotas leidimas nuolat gyventi;
 - 5) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis ir kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis arba užsienietis, turintis leidimą gyventi;
 - 6) jis yra užsieniečio, turinčio leidimą gyventi, pirmos eilės tiesiosios aukštutinės linijos giminaitis;
 - 7) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio tėvai, kurie yra nedarbingi dėl senatvės pensijos amžiaus arba neįgalumo ir turi leidimą nuolat gyventi;
 - 8) atsiranda itin sunkių aplinkybių, susijusių su santuokos ar registruotos partnerystės nutraukimu arba šeimos nario mirtimi, reglamentuojamų šio Įstatymo 51 straipsnio 5 dalyje numatytoje tvarkoje. Šiuo atveju prašymas išduoti leidimą laikinai gyventi turi būti pateiktas iki santuokos ar registruotos partnerystės sutarties nutraukimo arba šeimos nario mirties dienos, jeigu užsieniečiui dar nebuvo išduotas leidimas laikinai gyventi šeimos susijungimo atveju, arba ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo santuokos ar registruotos partnerystės sutarties nutraukimo arba šeimos nario mirties dienos, jeigu užsienietis iki santuokos ar registruotos partnerystės sutarties nutraukimo arba šeimos nario mirties dienos turėjo leidimą laikinai gyventi, išduotą šeimos susijungimo atveju. Leidimas laikinai gyventi pagal šį punktą gali būti išduotas vieneriems metams.
2. Prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi gali pateikti užsienietis, kurio šeimos nariai atvyksta šeimos susijungimo tikslu, arba vienas iš pilnamečių šeimos narių.
3. Šio straipsnio 1 dalies 2, 4–7 punktuose numatytais atvejais užsieniečio šeimos nariui leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas arba keičiamas, jeigu jis atitinka šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nustatytas sąlygas, arba asmuo, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina, kad jo šeimos narys atitinka minėtas sąlygas.
4. Jeigu leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas pagal šio straipsnio 1 dalies 5 punktą, vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka turi būti nustatyta, ar sudaryta santuoka arba registruota partnerystė nėra fiktyvi.
5. Užsieniečiui šeimos susijungimo atveju leidimas laikinai gyventi išduodamas tokiam pat laikotarpiui kaip ir užsieniečiui, pas kurį atvykstama gyventi.
6. Šio straipsnio 1 dalies 2, 5 ir 6 punktuose nurodytas užsienietis, kurio šeimos nariai atvyksta šeimos susijungimo tikslu, turi būti pragyvenęs Lietuvos Respublikoje pastaruosius 2 metus, turėti ne mažiau kaip vienus metus galiojantį leidimą laikinai gyventi ir turėti pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, reglamentuojamas pagal šio Įstatymo 51 straipsnio 5 dalyje nustatytą tvarką. Šis reikalavimas netaikomas, kai šeimos nariai atvyksta pas užsienietį:
- 1) kuriam suteiktas pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusas;
 - 2) kuris turi leidimą laikinai gyventi, išduotą šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 13 punkte nustatytu pagrindu;

3) kuris atlieka aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, už kurį leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiu gaunamas mėnesinis darbo užmokestis yra ne mažesnis kaip 3 paskutiniai paskelbti šalies ūkio vidutiniai mėnesiniai darbo užmokesčiai;

4) kuris yra atvykęs dėstyti ar stažuoti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų institucijose pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis arba pagal Europos Sąjungos akademinių mainų su trečiosiomis valstybėmis programas;

5) kuris tiesiogiai dalyvaudamas valstybei svarbiuose projektuose yra investavęs Lietuvos Respublikoje nuosavą, skolintą ar patikėjimo teise valdomą ir naudojamą turtą.

7. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos dėl šeimos susijungimo taikomos, kai abu užsieniečiai sutuoktiniai arba užsieniečiai, sudarę registruotos partnerystės sutartį, yra ne jaunesni kaip 21 metų.

8. Teisės į šeimos susijungimą neturi užsieniečiai, pateikę prašymus suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, kol dėl prieglobsčio suteikimo nepriimtas galutinis sprendimas, taip pat užsieniečiai, kuriems suteikta papildoma ar laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

44 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris ketina dirbti

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris ketina dirbti Lietuvos Respublikoje, kai jis:

1) turi leidimą dirbti arba

2) šio įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais yra atleistas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti.

2. Užsieniečiui, kuris ketina dirbti, leidimas laikinai gyventi išduodamas vieneriems metams.

3. Užsieniečio prašymas išduoti leidimą laikinai gyventi gali būti nagrinėjamas kartu su prašymu išduoti leidimą dirbti.

4. Pasibaigus leidimo dirbti galiojimui, užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

45 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris ketina užsiimti teisėta veikla

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje, kai jis:

1) įregistruoja įmonę, įstaigą ar organizaciją Lietuvos Respublikoje kaip savininkas arba bendraturtis, kurio turimo įmonės įstatinio kapitalo dalies nominalioji vertė turi sudaryti ne mažiau kaip 50 tūkstančių litų, ir jo buvimas Lietuvos Respublikoje yra būtinas siekiant įmonės, įstaigos, organizacijos tikslų ir vykdant veiklą;

2) yra įmonės, įstaigos ar organizacijos, įregistruotos Lietuvos Respublikoje, vadovas ar įgaliotas atstovas, jeigu pagrindinis jo atvykimo tikslas yra darbas įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje;

3) Lietuvos Respublikoje ketina užsiimti teisėta veikla, kuriai nereikia gauti leidimo dirbti ar leidimo vykdyti tam tikrą veiklą.

2. Užsieniečiui, kuris ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje, leidimas laikinai gyventi išduodamas vieneriems metams.

3. Užsienietis, nutraukęs teisėtą veiklą Lietuvos Respublikoje, privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

46 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris ketina mokytis

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris ketina studijuoti, mokytis, stažuoti, dalyvauti kvalifikacijos kėlimo kursuose ar profesiniuose mokymuose, jeigu jis:

1) priimtas studijuoti į aukštojo mokslo įstaigos dienes nuoseklias studijas;

2) priimtas mokytis į švietimo įstaigą pagal viduriniojo ugdymo programą;

- 3) pakviestas stažuoti;
- 4) pakviestas kelti kvalifikacijos;
- 5) pakviestas profesiniams mokymams.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam užsieniečiui leidimas laikinai gyventi išduodamas studijų, mokymosi, stažuotės, kvalifikacijos kėlimo kursų ar profesinio mokymo laikui, bet ne ilgiau kaip vieniems metams. Leidimas laikinai gyventi gali būti keičiamas, jeigu užsienietis atitinka šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas ir pateikia dokumentus, kad nėra išbrauktas iš studentų, moksleivių, stažuotojų, kvalifikacijos kėlimo kursų ar profesinių mokymų dalyvių sąrašų, taip pat kad studijuodamas laikosi apribojimų, nustatytų šio straipsnio 4 dalyje.

3. Kai pasibaigia mokymosi laikotarpis arba užsienietis nutraukia mokymąsi, jis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

4. Užsienietis, studijų laikotarpiu gavęs leidimą dirbti, turi teisę dirbti ne dieninių studijų metu ne daugiau kaip 20 valandų per savaitę ir tik nuo antrųjų studijų metų.

5. Neteko galios nuo 2006 m. gruodžio 16 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

47 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui globos (rūpybos) nustatymo atveju

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka:

- 1) jis yra paskirtas asmens, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis, globėju (rūpintoju);
- 2) jo globėju (rūpintoju) yra paskirtas Lietuvos Respublikos pilietis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas vieneriems metams.

48 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui suteikus papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje

1. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas, jeigu šio Įstatymo nustatyta tvarka pateikus prašymą suteikti prieglobstį yra suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje.

2. Užsieniečiui, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, leidimas laikinai gyventi išduodamas vieneriems metams.

49 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui suteikus laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje

1. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas, jeigu jam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje.

2. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytam laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje suteikimo laikotarpiui.

49⁽¹⁾ straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduotas pilnamečiui užsieniečiui, kuris yra ar buvo prekybos žmonėmis auka ir bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis, jeigu dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo tokiam užsieniečiui tarpininkauja ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismas.

2. Užsieniečiui, dėl kurio tarpininkauja ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismas, leidimas laikinai gyventi išduodamas 6 mėnesiams.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas leidimas laikinai gyventi užsieniečiui gali būti keičiamas, jei dėl jo tarpininkauja ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismas.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam užsieniečiui išdavus leidimą laikinai gyventi, tarpininkavusios ikiteisminio tyrimo įstaigos arba teismo sprendimu užsieniečiui leidžiama apsigyventi jo pasirinktoje vietoje arba minėtos įstaigos nustatytoje vietoje.

5. Užsienietis, kuriam šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 12 punkte numatytu pagrindu išduotas leidimas laikinai gyventi ir kuris neturi pakankamai pragyvenimo lėšų, turi teisę gauti būtinąją medicinos pagalbą, taip pat socialines paslaugas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Užsienietis, kuriam šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 12 punkte numatytu pagrindu išduotas leidimas laikinai gyventi, gavęs leidimą dirbti, turi teisę dirbti leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiu.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, Žin., 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

49² straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris ketina atlikti mokslinius tyrimus ir (arba) eksperimentinės plėtros darbus kaip tyrėjas

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris ketina atlikti mokslinius tyrimus ir (arba) eksperimentinės plėtros darbus kaip tyrėjas pagal darbo sutartį, sudarytą su mokslinių tyrimų įstaiga. Taip pat jis turi pateikti šios įstaigos rašytinį įsipareigojimą, galiojantį dar 6 mėnesius nuo darbo sutarties termino pabaigos, kad tuo atveju, jei užsienietis neteisėtai pasiliktų Lietuvos Respublikoje, įstaiga kompensuos išlaidas, susijusias su užsieniečio buvimu ir grįžimu, kai tos išlaidos dengiamos valstybės lėšomis.

2. Prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi gali pateikti užsienietis arba mokslinių tyrimų įstaiga.

3. Užsieniečiui, kuris kaip tyrėjas ketina atlikti mokslinius tyrimus ir (arba) eksperimentinės plėtros darbus pagal darbo sutartį, sudarytą su mokslinių tyrimų įstaiga, leidimas laikinai gyventi išduodamas vieniems metams arba, jeigu tyrimų ir (arba) eksperimentinės plėtros darbų trukmė yra mažesnė negu vieni metai, mokslinių tyrimų ir (arba) eksperimentinės plėtros darbų vykdymo laikotarpiui.

4. Užsienietis mokslinių tyrimų ir (arba) eksperimentinės plėtros darbų metu turi teisę dirbti aukštojoje mokykloje pedagoginį darbą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5. Užsienietis, nutraukęs mokslinius tyrimus ir (arba) eksperimentinės plėtros darbus arba pasibaigus užsieniečio darbo sutarčiai, sudarytai su mokslinių tyrimų įstaiga, privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, Žin., 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

50 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi panaikinimo pagrindai

1. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu:

1) leidimas gautas apgaulės būdu;

2) paaiškėja, kad yra šio Įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nustatyti pagrindai;

3) yra rimtas pagrindas manyti, kad sudaryta fiktyvi santuoka, fiktyvi registruota partnerystė arba fiktyvus įvaikinimas;

4) nutraukiama santuoka;

5) užsieniečiui panaikinamas leidimas dirbti Lietuvos Respublikoje;

6) nutraukiama darbo sutartis su užsieniečiu;

7) nustatoma, kad įmonė, įstaiga ar organizacija, kurios savininkas ar bendraturtis yra užsienietis, nevykdo deklaruotos veiklos ir (ar) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje nėra būtinas siekiant įmonės, įstaigos, organizacijos tikslų bei vykdant veiklą;

8) nutraukiama arba pasibaigia užsieniečio teisėta veikla Lietuvos Respublikoje;

9) užsienietis išbraukiamas iš studentų arba moksleivių sąrašų, nutraukiama arba anksčiau laiko baigiasi stažuotė, jis pašalinamas arba išbraukiamas iš kvalifikacijos kėlimo kursų arba profesinių mokymų dalyvių sąrašų, taip pat jei studijuodamas nesilaiko apribojimų, nustatytų šio Įstatymo 46 straipsnio 4 dalyje;

10) užsienietis Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka atleidžiamas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų arba pasibaigia globa (rūpyba);

11) atsirado galimybė išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos, kai leidimas laikinai gyventi buvo išduotas pagal šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punktą;

12) šio Įstatymo nustatyta tvarka panaikinama užsieniečiui suteikta papildoma arba laikinoji apsauga;

13) užsienietis išvyksta gyventi arba gyvena užsienio valstybėje ilgiau negu 6 mėnesius;

14) užsieniečio gyvenimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;

15) užsienietis per nustatytą laiką pakartotinai neįvykdė šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje numatytų įsipareigojimų;

16) ikiteisminio tyrimo įstaigos arba teismo teikimu konstatuojama, kad išnyko pagrindai, dėl kurių pilnamečiui užsieniečiui, kuris buvo prekybos žmonėmis auka ir bendradarbiavo su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis, buvo išduotas leidimas laikinai gyventi;

17) nutraukiami moksliniai tyrimai ir (arba) eksperimentinės plėtros darbai arba pasibaigia užsieniečio darbo sutartis, sudaryta su mokslinių tyrimų įstaiga.

2. Šio straipsnio 1 dalies 4–12, 16, 17 punktuose nustatytais pagrindais leidimas laikinai gyventi panaikinamas, jei tai buvo pagrindas gauti leidimą laikinai gyventi.

3. Jeigu užsieniečio leidimas laikinai gyventi panaikinamas, jo šeimos narių, gyvenančių kartu su juo, leidimas laikinai gyventi taip pat panaikinamas, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu šio Įstatymo nustatytu pagrindu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

51 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas, keitimas ir panaikinimas

1. Užsienietis dokumentus leidimui laikinai gyventi išduoti arba pakeisti pateikia vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

2. Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui išdavimo priima Migracijos departamentas, leidimą laikinai gyventi užsieniečiui išduoda vidaus reikalų ministro įgalios institucijos.

3. Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui keitimo priima ir leidimą laikinai gyventi užsieniečiams keičia vidaus reikalų ministro įgalios institucijos.

4. Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui panaikinimo priima Migracijos departamentas.

5. Tvarką, reglamentuojančią dokumentų leidimui laikinai gyventi gauti pateikimą ir leidimų laikinai gyventi užsieniečiams išdavimą, keitimą, panaikinimą, taip pat tvarką, kaip įvertinama, ar santuoka arba registruotos partnerystės sutartis buvo sudaryta arba vaikas buvo įvaikintas, kad užsienietis gautų leidimą laikinai gyventi, nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su užsienio reikalų ministru.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

52 straipsnis. Negaliojantis leidimas laikinai gyventi

Leidimas laikinai gyventi yra negaliojantis, kai:

1) pasibaigia leidimo laikinai gyventi galiojimas;

2) užsienietis miršta;

3) leidime laikinai gyventi yra klaidingų požymių;

4) leidimas yra panaikintas;

5) leidimas yra prarastas;

6) leidimas yra pakeistas šio Įstatymo 40 straipsnio 2 dalyje nustatytais pagrindais;

7) užsienietis įgyja leidimą nuolat gyventi;

8) užsienietis įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę.

KETVIRTASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ NUOLATINIS GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

53 straipsnis. Leidimo nuolat gyventi išdavimo ir keitimo pagrindai

1. Leidimas nuolat gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu:
 - 1) jis išsaugojo teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka;
 - 2) jis yra lietuvių kilmės asmuo;
 - 3) jis atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu kaip jo šeimos narys;
 - 4) jis neteko Lietuvos Respublikos pilietybės, tačiau gyvena Lietuvos Respublikoje;
 - 5) jis yra vaikas iki 18 metų, gimęs Lietuvos Respublikoje, ir jo tėvai ar vienas iš jų yra Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių gyvenamoji vieta deklaruota Lietuvos Respublikoje, arba turi leidimą nuolat gyventi;
 - 6) jis yra vaikas iki 18 metų, gimęs ne Lietuvos Respublikoje, ir jo tėvai arba vienas iš jų yra Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių gyvenamoji vieta deklaruota Lietuvos Respublikoje, arba turi leidimą nuolat gyventi;
 - 7) jis gavo pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje;
 - 8) jis pragyveno Lietuvos Respublikoje be pertraukos pastaruosius 5 metus ir turėjo leidimą laikinai gyventi;
 - 9) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ įgyvendinimo įstatymo 2 straipsnyje numatytu atveju.
2. Leidimas nuolat gyventi užsieniečio prašymu gali būti pakeistas, jeigu:
 - 1) užsienietis pakeičia asmens duomenis;
 - 2) leidimas nuolat gyventi tapo netinkamas naudoti;
 - 3) pasibaigia leidimo nuolat gyventi galiojimas;
 - 4) leidime nuolat gyventi yra netikslių įrašų;
 - 5) leidimas nuolat gyventi yra prarastas.
3. Užsienietis, kuriam išduodamas leidimas nuolat gyventi, turi atitikti šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nustatytas sąlygas. Leidimą nuolat gyventi išduodant užsieniečiui šio straipsnio 1 dalies 8 punkte numatytu pagrindu, pragyventas laikotarpis apskaičiuojamas vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka.
4. Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui įforminamas 5 metams, o praėjus šiam terminui – keičiamas.
5. Užsieniečiui, kuriam leidimas laikinai gyventi buvo išduotas vadovaujantis šio Įstatymo 43 straipsnio 1 dalies nuostatomis, leidimas nuolat gyventi gali būti išduotas, jeigu jis, turėdamas leidimą laikinai gyventi, gyveno kartu su šeima Lietuvos Respublikoje be pertraukos pastaruosius 5 metus.
6. Leidimas nuolat gyventi, išduodamas šio straipsnio 1 dalies 8 punkte ir 5 dalyje nustatytais pagrindais, gali būti išduotas, jeigu užsienietis išlaikė valstybinės kalbos egzaminą ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminą. Valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminų ir pažymėjimų išdavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
7. Šeimos nariams, atvykstantiems gyventi kartu su užsieniečiu, nurodytu šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, ir kartu gyvenantiems, išduodamas leidimas nuolat gyventi.
8. Asmenims, kuriems sukako 75 metai, asmenims, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis (iki 2007 m. birželio 30 d. – I grupės invalidai), ir asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas specialiųjų poreikių lygis, taip pat sergantiems sunkiomis lėtinėmis psichikos ligomis asmenims šio Įstatymo 53 straipsnio 6 dalies reikalavimai netaikomi.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

54 straipsnis. Leidimo nuolat gyventi panaikinimo pagrindai

1. Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu:
 - 1) leidimas gautas apgaulės būdu;
 - 2) jo gyvenimas Lietuvos Respublikoje gali grėsti valstybės saugumui ar viešajai tvarkai;

3) užsienietis gyvena ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės.

2. (Neteko galios nuo 2006 m. gruodžio 16 d.)

3. Jeigu užsieniečio leidimas nuolat gyventi panaikinamas, jo šeimos narių, gyvenančių kartu su juo, leidimas nuolat gyventi taip pat panaikinamas, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu šio Įstatymo nustatytu pagrindu.

4. Užsienietis nepraranda teisės nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje tik dėl to, kad jo turimo leidimo nuolat gyventi galiojimo laikas yra pasibaigęs.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

55 straipsnis. Leidimo nuolat gyventi išdavimas, keitimas ir panaikinimas

1. Užsienietis dokumentus leidimui nuolat gyventi išduoti arba pakeisti pateikia vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

2. Sprendimą dėl leidimo nuolat gyventi užsieniečiui išdavimo priima Migracijos departamentas, leidimą nuolat gyventi užsieniečiui išduoda vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos.

3. Leidimą nuolat gyventi keičia vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos.

4. Sprendimą dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo šio Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytais pagrindais priima Migracijos departamentas.

5. Sprendimą dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo šio Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu priima Vilniaus apygardos administracinis teismas.

6. Tvarką, reglamentuojančią dokumentų leidimui nuolat gyventi gauti pateikimą ir leidimų nuolat gyventi užsieniečiams išdavimą, keitimą, panaikinimą, taip pat fiktyvios santuokos sudarymo, fiktyvios registruotos partnerystės ar fiktyvaus įvaikinimo įvertinimą nustato vidaus reikalų ministras.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

56 straipsnis. Negaliojantis leidimas nuolat gyventi

Leidimas nuolat gyventi yra negaliojantis, kai:

1) pasibaigia leidimo nuolat gyventi galiojimas;

2) užsienietis įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę;

3) užsienietis miršta;

4) leidime nuolat gyventi yra klastojimo požymių;

5) leidimas yra panaikintas;

6) (neteko galios nuo 2006 m. gruodžio 16 d.);

7) leidimas yra prarastas;

8) užsienietis gauna leidimą gyventi kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje;

9) užsienietis Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravo, kad išvyko iš Lietuvos Respublikos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

PENKTASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ DARBAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

57 straipsnis. Užsieniečio pareiga įsigyti leidimą dirbti Lietuvos Respublikoje

1. Užsienietis, kuris ketina dirbti Lietuvos Respublikoje, privalo įsigyti leidimą dirbti Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas dirbti), išskyrus atvejus, numatytus šio Įstatymo 58 straipsnyje, kai užsienietis yra atleistas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti.

2. Leidimą dirbti užsienietis privalo gauti iki atvykimo į Lietuvos Respubliką.

3. Leidimas dirbti užsieniečiui gali būti išduodamas, jeigu Lietuvoje nėra specialisto, atitinkančio darbdavio keliamus kvalifikacinius reikalavimus.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su vidaus reikalų ministru nustato sąlygas ir tvarką, kai leidimas dirbti užsieniečiui gali būti išduotas jam esant Lietuvos Respublikoje.

5. Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo sąlygas ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

6. Leidimą dirbti užsieniečiui išduoda ir panaikina Lietuvos darbo birža prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža).

58 straipsnis. Užsieniečio atleidimas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti

1. Užsienietis atleidžiamas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti, jeigu:

1) turi leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, išduotą pagal šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 1–3, 7, 9, 10 punktus;

2) turi leidimą nuolat gyventi.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministras nustato sąlygas, kurioms esant iš užsieniečio nereikalaujama įsigyti leidimo dirbti.

59 straipsnis. Leidimo dirbti išdavimo pagrindimas

Leidimas dirbti užsieniečiui išduodamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikius.

60 straipsnis. Prašymo išduoti leidimą dirbti nagrinėjimo terminai

Užsieniečio prašymas išduoti leidimą dirbti turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo gavimo Lietuvos darbo biržoje dienos.

61 straipsnis. Leidimo dirbti galiojimas

1. Leidimas dirbti užsieniečiui išduodamas iki 2 metų, nurodant darbą (pareigas) ir įmonę, įstaigą ar organizaciją, kurioje užsienietis dirbs.

2. Užsieniečiui, kuris atvyksta į Lietuvos Respubliką dirbti sezoninių darbų, leidimas dirbti išduodamas iki 6 mėnesių per vienerius metus, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos.

3. Užsieniečiui, kuris atvyksta dirbti į Lietuvos Respubliką kaip stažuotojas ar praktikantas, leidimas dirbti išduodamas vieneriems metams, jo galiojimas gali būti pratęsiamas išimtiniais atvejais, kai stažuotės ar praktikos laikotarpis yra ilgesnis negu vieneri metai ir tai būtina atitinkamos srities kvalifikacijai įgyti.

62 straipsnis. Užsieniečių įsidarbinimas

1. Užsienietis gali įsidarbinti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį arba, kai jo nuolatinė darbo vieta yra užsienyje, gali būti atsiųstas laikinai dirbti į Lietuvos Respubliką.

2. Darbdavys gali sudaryti darbo sutartį tik su užsieniečiu, turinčiu leidimą dirbti, išskyrus šio Įstatymo 58 straipsnyje nurodytus atvejus. Darbo sutartis turi būti sudaryta ir jos kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, teritorinei darbo biržai registruoti darbdavys turi pateikti per 2 mėnesius nuo leidimo dirbti išdavimo dienos.

3. Užsieniečio darbo užmokestis negali būti mažesnis už tokį patį darbą dirbančio Lietuvos Respublikos gyventojo.

4. Užsieniečio darbo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, šis Įstatymas ir Europos Sąjungos teisės aktai.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

63 straipsnis. Leidimo dirbti Lietuvos Respublikoje panaikinimo pagrindai

Leidimas dirbti užsieniečiui panaikinamas, jeigu:

1) leidimą dirbti užsienietis gavo apgaulės būdu;

2) darbo sutartis nutraukta;

3) nutūksta darbo santykiai su užsienyje esančiu darbdaviu, kuris buvo atsiuntęs užsienietį laikinai dirbti į Lietuvos Respubliką;

4) panaikinamas užsieniečio leidimas laikinai gyventi;

5) per šio Įstatymo 62 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą neužregistruota darbo sutartis;

6) nustatoma, kad užsienietis neatitinka būtinų leidimo dirbti išdavimo sąlygų.

Straipsnio pakeitimas:

64 straipsnis. Neteisėtas darbas arba neteisėtas užsiėmimas kita veikla Lietuvos Respublikoje

Užsieniečio darbas arba užsiėmimas kita veikla Lietuvos Respublikoje laikomi neteisėtais, neatsižvelgiant į tai, ar gaunama pajamų, ar ne, jeigu jis:

1) dirba be leidimo dirbti ir (arba) darbo sutarties ir leidimo laikinai gyventi ar vizos, kai juos būtina turėti;

2) užsiima kita veikla, kuriai neturi leidimo, jei būtina jį turėti, ir neturi leidimo laikinai gyventi ar vizos;

3) studijuoja, mokosi švietimo įstaigoje, stažuoja, dalyvauja kvalifikacijos kėlimo kursuose ar profesiniuose mokymuose be leidimo laikinai gyventi ar vizos, išskyrus atvejus, nurodytus šio Įstatymo 32 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 71 straipsnio 2 dalyje.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

IV SKYRIUS

PRIEGLOBSČIO LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUTEIKIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ PATEIKIMAS

65 straipsnis. Užsieniečio teisė kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje

Užsienietis turi teisę kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo nustatyta tvarka.

66 straipsnis. Prieglobsčio formos

Šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiamo prieglobsčio Lietuvos Respublikoje formos:

- 1) pabėgėlio statusas;
- 2) papildoma apsauga;
- 3) laikinoji apsauga.

67 straipsnis. Prašymo suteikti pabėgėlio statusą ar papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje pateikimas

1. Užsieniečio prašymas suteikti pabėgėlio statusą ar papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje (toliau – prašymas suteikti prieglobstį) gali būti pateiktas:

1) Lietuvos Respublikos valstybės sienos perėjimo punktuose arba Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurioje galioja pasienio teisinis režimas, – Valstybės sienos apsaugos tarnybai;

2) teritorinei policijos įstaigai;

3) Užsieniečių registracijos centrui.

2. Užsienietis turi teisę asmeniškai pateikti prašymą suteikti prieglobstį. Nepilnamečių šeimos narių vardu prašymą gali pateikti vienas iš pilnamečių šeimos narių.

3. Nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui pateikus prašymą suteikti prieglobstį, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka nustatoma laikinoji globa.

4. Tvarką, reglamentuojančią užsieniečių prašymų suteikti prieglobstį nagrinėjimą, sprendimų priėmimą ir jų vykdymą, nustato vidaus reikalų ministras.

68 straipsnis. Informacijos neatskleidimas

1. Informacija, susijusi su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu, yra įslaptinama įstatymų nustatyta tvarka, išskyrus šio Įstatymo 73 straipsnio 1 dalyje ir 91 straipsnyje nustatytus atvejus arba tokius atvejus, kai prieglobsčio prašytojas raštu sutinka, kad tokia informacija būtų atskleista.

2. Užsieniečio prašyme suteikti prieglobstį pateikta informacija bei prašymo nagrinėjimo metu gauta informacija užsieniečio kilmės valstybei neteikiama.

69 straipsnis. Prašymą suteikti prieglobstį gavusios institucijos veiksmai

1. Valstybės institucijos ar įstaigos, kuriai pateiktas užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį, įgaliotas valstybės tarnautojas:

- 1) nurodo prašyme suteikti prieglobstį arba šio prašymo protokole, jeigu prašymas nebuvo pateiktas raštu, jo pateikimo datą, laiką ir vietą;
- 2) paima visus turimus prieglobsčio prašytojo dokumentus ir kelionės bilietus;
- 3) atlieka prieglobsčio prašytojo asmens ir jo daiktų apžiūrą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;
- 4) apklausia prieglobsčio prašytoją;
- 5) paima prieglobsčio prašytojo pirštų atspaudus;
- 6) nufotografuoja prieglobsčio prašytoją.

2. Prieglobsčio prašytojo asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai lieka jo asmens byloje tol, kol nagrinėjamas jo prašymas suteikti prieglobstį.

3. Valstybės institucijos ar įstaigos, kuriai pateiktas prašymas suteikti prieglobstį, įgaliotas valstybės tarnautojas, atlikęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, prašymą suteikti prieglobstį arba šio prašymo protokolą, jeigu prašymas nebuvo pateiktas raštu, surinktų prieglobsčio prašytojo dokumentų ir kelionės bilietų kopijas, apklausos protokolą nedelsdamas elektroninių ryšių priemonėmis perduoda Migracijos departamentui, paimtus pirštų atspaudus – vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

4. Vidaus reikalų ministro įgaliota institucija užtikrina duomenų apie pabėgėlio pirštų atspaudus apsaugą.

5. Veiksmai, išvardyti šio straipsnio 1 ir 3 dalyse, atliekami per 24 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento.

70 straipsnis. Atsakomybės netaikymas už neteisėtą atvykimą ir buvimą Lietuvos Respublikoje

Prieglobsčio prašytojui, neteisėtai atvykusiam į Lietuvos Respublikos teritoriją iš valstybės, kurioje jo gyvybei ar laisvei gresia pavojus, atsakomybė už neteisėtą atvykimą ir buvimą Lietuvos Respublikoje netaikoma, jeigu jis nedelsdamas prisistato kompetentingoms Lietuvos Respublikos institucijoms ar įstaigoms ir išsamiai paaiškina priežastis, dėl kurių jis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką arba neteisėtai yra Lietuvos Respublikos teritorijoje.

71 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo teisės ir pareigos Lietuvos Respublikoje jo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu

1. Prieglobsčio prašytojas prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo metu turi šias teises:

- 1) gyventi Užsieniečių registracijos centre arba Pabėgėlių priėmimo centre bei naudotis jų teikiamomis paslaugomis;
- 2) tvarkyti ir notarine tvarka įforminti dokumentus, susijusius su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimu;
- 3) naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip;
- 4) gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis, kai toks naudojimas susijęs su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimu;
- 5) naudotis nemokamomis vertėjo paslaugomis;
- 6) nemokamai gauti būtinąją medicinos pagalbą ir socialines paslaugas Užsieniečių registracijos centre arba Pabėgėlių priėmimo centre;
- 7) socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka kas mėnesį gauti piniginę pašalpą;
- 8) kreiptis į Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovus ir su jais susitikti;
- 9) kitas teises, kurios jam garantuojamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Nepilnamečiai prieglobsčio prašytojai turi teisę mokytis bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose.

3. Prieglobsčio prašytojo pareigos:
- 1) laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;
 - 2) vykdyti Migracijos departamento ir teismo sprendimuose prieglobsčio prašytojui nustatytas pareigas;
 - 3) leisti gydytojui patikrinti sveikatos būklę;
 - 4) prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu pateikti visus turimus dokumentus ir tikrovę atitinkančius išsamius paaiškinimus dėl prašymo suteikti prieglobstį motyvų, savo asmenybės bei atvykimo ir buvimo Lietuvos Respublikoje aplinkybių;
 - 5) laisva forma raštu deklaruoti Užsieniečių registracijos centrui, Pabėgėlių priėmimo centrui ar teritorinei policijos įstaigai lėšas ir Lietuvos Respublikoje turimą turtą per 3 dienas nuo laikino teritorinio prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir gaunamas lėšas prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo laikotarpiu per 1 dieną nuo jų gavimo dienos.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytiems prieglobsčio prašytojų teisėms įgyvendinti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės lėšos, taip pat gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšos tiek, kiek prieglobsčio prašytojas jų negali garantuoti deklaruotinomis lėšomis ir turtu.

5. Paaiškėjus, kad prieglobsčio prašytojas turėjo lėšų apmokėti už šio straipsnio 1 dalyje nustatytų teisių įgyvendinimą, kai jo pagrindiniai poreikiai buvo tenkinami nemokamai, jis privalo padengti valstybės turėtas išlaidas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

ANTRASIS SKIRSNIS

EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS, ATSAKINGOS UŽ PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ NAGRINĖJIMĄ, NUSTATYMAS

72 straipsnis. Sprendimo dėl valstybės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, nustatymo priėmimas

1. Migracijos departamentas, išnagrinėjęs jam pateiktus dokumentus bei įrodymus, per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento priima sprendimą dėl valstybės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, nustatymo.

2. Jei Europos Sąjungos valstybė narė paprašo ir jei prieglobsčio prašytojas to pageidauja, Lietuvos Respublika dėl humanitarinių priežasčių gali sutikti nagrinėti prieglobsčio prašytojo prašymą, net jei ji nėra atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

3. Priėmus sprendimą, kad už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą yra atsakinga Lietuvos Respublika, šis prašymas nagrinėjamas iš esmės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

73 straipsnis. Veiksmai, susiję su valstybės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, nustatymu ir prieglobsčio prašytojo perdavimu Europos Sąjungos valstybei narei

1. Migracijos departamentas atlieka tyrimą, siekdamas nustatyti valstybę, atsakingą už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą. Atlikdamas šį tyrimą, Migracijos departamentas bendradarbiauja su Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis, prirėkęs teikia joms reikalingą informaciją.

2. Priėmus sprendimą, kad už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą yra atsakinga Europos Sąjungos valstybė narė, prieglobsčio prašytojo prašymas suteikti prieglobstį iš esmės nenagrinėjamas, prieglobsčio prašytojui suteikiamas laikinas teritorinis prieglobstis, šio Įstatymo 78 straipsnyje nustatytu atveju išduodamas užsieniečio registracijos pažymėjimas ir pagal šio Įstatymo 79 straipsnio nuostatas jis apgyvendinamas Lietuvos Respublikoje laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo laikotarpiu. Tokiam prieglobsčio prašytojui laikinas teritorinis prieglobstis suteikiamas iki jo perdavimo Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už jo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

3. Priėmęs sprendimą, kad už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą yra atsakinga Europos Sąjungos valstybė narė, Migracijos departamentas bendradarbiauja su šios valstybės kompetentingomis institucijomis, siekdamas perduoti jai prieglobsčio prašytoją.

74 straipsnis. Sprendimo dėl prieglobsčio prašytojo perdavimo Europos Sąjungos valstybei narei priėmimas

1. Gavęs Europos Sąjungos valstybės narės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, sutikimą priimti prieglobsčio prašytoją, Migracijos departamentas priima sprendimą dėl prieglobsčio prašytojo perdavimo šiai Europos Sąjungos valstybei narei.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą vykdo vidaus reikalų ministro įgaliota institucija.

75 straipsnis. Kelionės dokumento išdavimas prieglobsčio prašytojui, kuris perduodamas Europos Sąjungos valstybei narei

1. Prieglobsčio prašytojui, kuris perduodamas Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už jo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, išduodamas kelionės dokumentas (*Laissez-passer*), skirtas vienai kelionei į Europos Sąjungos valstybę narę.

2. Sprendimą dėl kelionės dokumento išdavimo priima Migracijos departamentas.

**TREČIASIS SKIRSNIS
PRIEGLOBSČIO LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUTEIKIMO TVARKA**

76 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo įleidimas į Lietuvos Respublikos teritoriją ir laikino teritorinio prieglobsčio jam suteikimas

1. Migracijos departamentas, išnagrinėjęs jam pateiktus dokumentus bei įrodymus ir nustatęs, kad nėra viena Europos Sąjungos valstybė narė nėra atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą ir nėra priežasčių, nurodytų šio Įstatymo 77 straipsnyje, priima sprendimus dėl laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo (nesuteikimo) prieglobsčio prašytojui ir apgyvendinimo Lietuvos Respublikos teritorijoje tol, kol jo prašymas bus išnagrinėtas iš esmės ir priimtas galutinis sprendimas.

2. Laikinas teritorinis prieglobstis taip pat suteikiamas prieglobsčio prašytojui, kuris buvo grąžintas iš Europos Sąjungos valstybės narės Lietuvos Respublikai, kai Lietuvos Respublika yra atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

3. Sprendimas, nurodytas šio straipsnio 1 dalyje, priimamas per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento ar nuo prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kurios nors Europos Sąjungos valstybės narės momento. Šis terminas gali būti pratęstas dar 24 valandoms, jeigu siekiama nustatyti priežastis, nurodytas šio Įstatymo 77 straipsnio 2 dalyje.

4. Migracijos departamento sprendimu laikino teritorinio prieglobsčio laikas pratęsiamas, jeigu prieglobsčio prašytojas dėl objektyvių priežasčių per nustatytą terminą nebuvo perduotas kuriai nors Europos Sąjungos valstybei narei. Toks sprendimas priimamas per 48 valandas nuo to momento, kai paaiškėja, kad prieglobsčio prašytojas nebus perduotas kuriai nors Europos Sąjungos valstybei narei. Tokio prieglobsčio prašytojo prašymas suteikti prieglobstį nagrinėjamas iš esmės šio Įstatymo nustatyta tvarka.

77 straipsnis. Priežastys, dėl kurių prieglobsčio prašytojas neįleidžiamas į Lietuvos Respublikos teritoriją ir nesuteikiamas laikinas teritorinis prieglobstis

1. Migracijos departamento sprendimu prieglobsčio prašytojui laikinas teritorinis prieglobstis nesuteikiamas ir jo prašymas suteikti prieglobstį iš esmės nenagrinėjamas, jeigu jis atvyko į Lietuvos Respubliką iš saugios trečiosios valstybės. Toks prieglobsčio prašytojas grąžinamas arba išsiunčiamas į saugią trečiąją valstybę.

2. Migracijos departamento sprendimu prieglobsčio prašytojui nesuteikiamas pabėgėlio statusas ir papildoma apsauga, taip pat atsisakoma suteikti laikiną teritorinį prieglobstį, jeigu, iš esmės išnagrinėjus jo prašymą suteikti prieglobstį, paaiškėja, kad jis atvyko iš saugios kilmės

valstybės arba pateikė akivaizdžiai nepagrįstą prašymą suteikti prieglobstį. Toks prieglobsčio prašytojas grąžinamas į užsienio valstybę arba išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos nelydimam nepilnamečiui prieglobsčio prašytojui. Šio straipsnio 1 dalis taip pat netaikoma, kai nustatoma Europos Sąjungos valstybė narė, atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

78 straipsnis. Užsieniečio registracijos pažymėjimo išdavimas

1. Migracijos departamentas per 48 valandas išduoda užsieniečio registracijos pažymėjimą prieglobsčio prašytojui, kuriam suteiktas laikinas teritorinis prieglobstis.

2. Užsieniečio registracijos pažymėjimas išduodamas bet kokio amžiaus prieglobsčio prašytojui.

79 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo apgyvendinimas Lietuvos Respublikoje

1. Migracijos departamentas priima sprendimą dėl prieglobsčio prašytojo apgyvendinimo, išskyrus atvejus, kai prieglobsčio prašytojas yra sulaikytas arba jam skirta alternatyvi sulaikymui priemonė Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Teisėtai į Lietuvos Respubliką atvykęs prieglobsčio prašytojas, kuriam suteiktas laikinas teritorinis prieglobstis, apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre Migracijos departamento sprendimu. Tokiam prieglobsčio prašytojui Migracijos departamento sprendimu gali būti leista apsigyventi ir jo pasirinktoje gyvenamojoje vietoje, jeigu pats prieglobsčio prašytojas to pageidauja.

3. Nelydimas nepilnametis prieglobsčio prašytojas vidaus reikalų ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka apgyvendinamas Pabėgėlių priėmimo centre, jeigu jo laikinas globėjas (rūpintojas) ar kitas teisėtas atstovas tam neprieštaruja.

4. Užsieniečių registracijos centras – įstaiga, skirta laikyti šio Įstatymo nustatytais pagrindais sulaikytus užsieniečius ir teismo arba Migracijos departamento sprendimu laikinai apgyvendinti užsieniečius, atlikti tyrimą dėl užsieniečių asmens tapatybės, atvykimo į Lietuvos Respubliką aplinkybių, tvarkyti jų apskaitą ir vykdyti užsieniečių grąžinimą bei išsiuntimą iš Lietuvos Respublikos. Užsieniečių laikino apgyvendinimo Užsieniečių registracijos centre sąlygas ir tvarką nustato vidaus reikalų ministras.

5. Pabėgėlių priėmimo centras – socialines paslaugas teikianti biudžetinė įstaiga, skirta apgyvendinti užsieniečius, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, ir nelydimus nepilnamečius užsieniečius, bei įgyvendinanti prieglobstį gavusių užsieniečių socialinę integraciją. Pabėgėlių priėmimo centrą steigia, reorganizuoja ir likviduoja socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

80 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas iš esmės

Prašymą suteikti prieglobstį iš esmės nagrinėja Migracijos departamentas, atlikdamas tyrimą, kurio tikslas – nustatyti, ar prieglobsčio prašytojas atitinka šio Įstatymo 86 ar 87 straipsnyje nustatytus kriterijus, taip pat ar nėra priežasčių, nurodytų šio Įstatymo 88 straipsnyje.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

81 straipsnis. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminai

1. Prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas iš esmės ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Migracijos departamento sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo priėmimo dienos arba sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio pratęsimo dienos šio Įstatymo 76 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais.

2. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminas gali būti pratęstas Migracijos departamento sprendimu, jeigu dėl objektyvių priežasčių neįmanoma per nustatytą terminą išnagrinėti prašymą suteikti prieglobstį, tačiau šio prašymo nagrinėjimo iš esmės terminas

negali viršyti 6 mėnesių nuo Migracijos departamento sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo priėmimo dienos arba sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio pratęsimo priėmimo dienos šio Įstatymo 76 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminai netaikomi, kai prašymas suteikti prieglobstį iš esmės nagrinėjamas šio Įstatymo 77 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu yra nustatoma, kad prašymas suteikti prieglobstį yra akivaizdžiai nepagrįstas, jis turi būti išnagrinėtas per 48 valandas. Šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 7 dienoms.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

82 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo apklausa ir supažindinimas su sprendimais

1. Nagrinėjant iš esmės prieglobsčio prašytojo prašymą suteikti prieglobstį, prieglobsčio prašytojo apklausa turi būti atliekama nedalyvaujant jo šeimos nariams. Apklausos metu užtikrinama prieglobsčio prašytojo teisė į valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, jeigu jis to pageidauja, ir teisė į vertėją. Apklausiant nepilnametį prieglobsčio prašytoją, turi dalyvauti teisėtas atstovas ar laikinas globėjas (rūpintojas) ir užtikrinama jo teisė į valstybės garantuojamą teisinę pagalbą.

2. Prieglobsčio prašytojas turi būti jam suprantama kalba supažindinamas su visais dėl jo priimtais sprendimais ir gauti jų kopijas.

83 straipsnis. Įrodinėjimo priemonių leistinumas

1. Kai nagrinėjant prieglobsčio prašytojo prašymą suteikti prieglobstį nustatoma, jog su jo statuso nustatymu susiję duomenys, nepaisant prieglobsčio prašytojo nuoširdžių pastangų, negali būti patvirtinti rašytiniais įrodymais, šie duomenys vertinami prieglobsčio prašytojo naudai ir prašymas suteikti prieglobstį laikomas pagrįstu, jei prieglobsčio prašytojo paaiškinimai iš esmės neprieštaringi bei nuoseklūs ir neprieštarauja visuotinai žinomiems faktams.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma ir duomenys, kurie negali būti patvirtinti rašytiniais įrodymais, atmetami, jei prieglobsčio prašytojo prašymo nagrinėjimo metu prieglobsčio prašytojas klaidina tyrimą, savo veiksmais ar neveikimu jį vilkina, bando sukčiauti arba nustatomi prieštaravimai tarp prieglobsčio prašytojo nurodytų faktų, turinčių esminę įtaką prieglobsčiui suteikti.

84 straipsnis. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo sustabdymas ir atnaujinimas

1. Prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas, jei prieglobsčio prašytojas be leidimo išvyksta iš Užsieniečių registracijos centro ar Pabėgėlių priėmimo centro arba negrįžta į šiuos centrus ilgiau kaip 24 valandas.

2. Prieglobsčio prašytojo, kuriam leista apsigyventi jo pasirinktoje vietoje, prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas, jei per 72 valandas nėra galimybės su juo susisiekti.

3. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas atnaujinamas, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas prieglobsčio prašytojas grįžo į Užsieniečių registracijos centrą ar Pabėgėlių priėmimo centrą arba atsirado galimybė susisiekti su šio straipsnio 2 dalyje nurodytu prieglobsčio prašytoju ir nuo sprendimo sustabdyti prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą nepraėjo vienas mėnuo.

4. Jei prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytais pagrindais, prieglobsčio prašytojas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 24 valandas po prašymo suteikti prieglobstį atnaujinimo, išsamiai raštu pateikia tokių savo veiksmų ar neveikimo motyvus.

5. Užsieniečių registracijos centras, Pabėgėlių priėmimo centras ar teritorinė policijos įstaiga tiria prieglobsčio prašytojo veiksmus ar neveikimą bei jo rašytiniame paaiškinime, jei toks buvo gautas, nurodytų aplinkybių pagrįstumą dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų pasekmių atsiradimo ir nustatė, kad prieglobsčio prašytojas savo veiksmais ar neveikimu vilkina prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, teikia išvadą Migracijos departamentui, siūlydami pripažinti tokio prieglobsčio prašytojo prašymą suteikti prieglobstį akivaizdžiai nepagrįstu.

6. Sprendimą sustabdyti ar atnaujinti prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą priima Migracijos departamentas.

7. Jeigu prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas, tai ir paslaugų, ir paramos, įgyvendinant šio Įstatymo 71 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas teises, teikimas prieglobsčio prašytojui yra sustabdomas. Paslaugų ir paramos teikimas atnaujinamas išnykus aplinkybėms, dėl kurių jis buvo sustabdytas.

8. Sprendimai sustabdyti ir atnaujinti paslaugų ir paramos, įgyvendinant šio Įstatymo 71 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas teises, teikimą prieglobsčio prašytojui priimami socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

85 straipsnis. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo nutraukimas

1. Prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas nutraukiamas, jeigu:

- 1) prieglobsčio prašytojas raštu pareiškia norą nutraukti prašymo nagrinėjimą;
- 2) praėjo vienas mėnuo nuo sprendimo sustabdyti prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą priėmimo dienos;
- 3) prieglobsčio prašytojas mirė, išskyrus atvejus, kai jis pateikė prašymą suteikti prieglobstį nepilnamečių šeimos narių vardu.

2. Sprendimą nutraukti prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą priima Migracijos departamentas.

3. Jei prieglobsčio prašytojo prašymas suteikti prieglobstį buvo nutrauktas šio straipsnio 1 dalyje numatytais pagrindais, naujas pakartotinis prašymas suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje gali būti nagrinėjamas, jei naujai pateiktame prašyme suteikti prieglobstį nurodytos naujos aplinkybės.

86 straipsnis. Pabėgėlio statuso suteikimas

1. Pabėgėlio statusas suteikiamas prieglobsčio prašytojui, kuris dėl visiškai pagrįstos baimės būti persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar dėl politinių įsitikinimų yra už valstybės, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali ar bijo naudotis tos valstybės gynyba arba neturi atitinkamos užsienio valstybės pilietybės, yra už valstybės, kurioje buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta, ribų ir dėl išvardytų priežasčių negali ar bijo į ją grįžti, jeigu nėra priežasčių, nustatytų šio Įstatymo 88 straipsnyje.

2. Sprendimą dėl pabėgėlio statuso suteikimo arba nesuteikimo priima Migracijos departamentas.

87 straipsnis. Papildomos apsaugos suteikimas

1. Papildoma apsauga gali būti suteikta prieglobsčio prašytojui, kuris yra už savo kilmės valstybės ribų ir negali ten grįžti dėl visiškai pagrįstos baimės, kad:

- 1) jis bus kankinamas, su juo bus žiauriai, nežmonišškai elgiamasi arba bus žeminamas jo orumas ar jis bus tokiu būdu baudžiamas;
- 2) yra grėsmė, kad jo kaip žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės bus pažeistos;
- 3) yra grėsmė jo gyvybei, sveikatai, saugumui ar laisvei dėl paplitusios prievartos, kuri kyla karinio konflikto metu arba kuri sudaro sąlygas sistemingiems žmogaus teisių pažeidimams.

2. Sprendimą dėl papildomos apsaugos suteikimo arba nesuteikimo prieglobsčio prašytojui priima Migracijos departamentas.

88 straipsnis. Priežastys, dėl kurių nesuteikiamas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga

Prieglobsčio prašytojui, atitinkančiam šio Įstatymo 86 ar 87 straipsnyje nustatytus kriterijus, nesuteikiamas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga, jeigu:

- 1) jis naudojasi Jungtinių Tautų institucijų ar organizacijų, išskyrus Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybą, pagalbą ir apsaugą;
- 2) valstybės, kurioje jis gyvena, kompetentingos institucijos pripažįsta jo teises ir pareigas, susijusias su tos valstybės pilietybe;
- 3) yra rimtas pagrindas manyti, kad iki atvykimo į Lietuvos Respubliką jis padarė sunkų nepolitinį nusikaltimą arba yra kaltinamas veika, prieštaraujančia Jungtinių Tautų Organizacijos tikslams ir principams;

4) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis padarė nusikaltimą taikai, nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse ir kituose tarptautinės teisės šaltiniuose;

5) yra rimtas pagrindas manyti, kad jo buvimas Lietuvos Respublikoje gali grėsti valstybės saugumui ar viešajai tvarkai arba jis įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo, kai prieglobsčio prašytojas prašo suteikti pabėgėlio statusą;

6) jo buvimas Lietuvos Respublikoje gali grėsti valstybės saugumui ar viešajai tvarkai arba jis įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo, kai prieglobsčio prašytojas prašo suteikti papildomą apsaugą.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

89 straipsnis. Dokumentų išdavimas užsieniečiams, gavusiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje

1. Užsieniečiui, kuriam suteiktas pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusas, Migracijos departamento sprendimu išduodamas leidimas nuolat gyventi.

2. Užsieniečiui, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, Migracijos departamento sprendimu išduodamas leidimas laikinai gyventi.

3. Pabėgėliui, kuris nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje, išvykti į užsienio valstybę vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka išduodamas pabėgėlio kelionės dokumentas.

90 straipsnis. Pabėgėlio statuso ir papildomos apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimas

1. Užsieniečiui suteiktas pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusas panaikinamas, jeigu jis:

1) savo noru pasinaudojo valstybės, kurios pilietis jis yra, gynyba;

2) savo noru susigrąžino prarastą pilietybę;

3) įgijo užsienio valstybės pilietybę ir naudojasi tos valstybės, kurios pilietis jis dabar yra, gynyba;

4) savo noru vėl apsigyveno valstybėje, kurią buvo palikęs arba už kurios ribų jis buvo bijodamas persekiojimo;

5) negali atsisakyti naudotis valstybės, kurios pilietis jis yra, gynyba, nes jau nėra aplinkybių, dėl kurių buvo pripažintas pabėgėliu Lietuvos Respublikoje;

6) kaip pilietybės neturintis asmuo gali grįžti į valstybę, kurioje buvo jo gyvenamoji vieta, nes jau nėra aplinkybių, dėl kurių buvo pripažintas pabėgėliu Lietuvos Respublikoje;

7) pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje gavo apgaulės būdu, išskyrus atvejus, kai jo pateikta informacija apie save neturėjo esminės įtakos priimant sprendimą suteikti jam pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje;

8) gyvendamas Lietuvos Respublikoje, gali kelti grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai arba įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo;

9) gavo pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusą, nors toks statusas jam neturėjo būti suteiktas, arba, suteikęs pabėgėlio statusą, paaiškėjo aplinkybės, numatytos šio Įstatymo 88 straipsnyje.

2. Užsieniečiui suteikta papildoma apsauga panaikinama, jeigu jis:

1) gali grįžti į savo kilmės valstybę, nes jau nėra aplinkybių, dėl kurių jam buvo suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje;

2) išvyksta gyventi į užsienio valstybę;

3) papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje gavo apgaulės būdu, išskyrus atvejus, kai jo pateikta informacija apie save neturėjo esminės įtakos priimant sprendimą suteikti jam prieglobstį;

4) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai arba jis įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo;

5) gavo papildomą apsaugą, nors ji jam neturėjo būti suteikta, arba, suteikęs papildomą apsaugą, paaiškėjo aplinkybės, numatytos šio Įstatymo 88 straipsnyje.

3. Sprendimą dėl pabėgėlio statuso arba papildomos apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimo priima Migracijos departamentas, išskyrus šio Įstatymo 88 straipsnio 5 ir 6

punktuose, 90 straipsnio 1 dalies 8 punkte ir 2 dalies 4 punkte numatytus pagrindus. Šiais pagrindais sprendimą priima Vilniaus apygardos administracinis teismas.

4. Kai užsieniečiui panaikinamas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, jis taip pat turi teisę naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenumato kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

91 straipsnis. Bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis

1. Lietuvos Respublikos valstybės institucijos ir įstaigos, spręsdamos prieglobsčio prašytojų ir prieglobstį gavusių užsieniečių problemas, bendradarbiauja su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdyba, sudaro sąlygas šiai valdybai vykdyti įsipareigojimus stebėti, kaip Lietuvos Respublikoje laikomasi 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso ir 1967 m. Protokolo dėl pabėgėlių statuso reikalavimų, teikia reikiamą informaciją ir statistinius duomenis apie prieglobsčio prašytojus ir prieglobstį gavusius užsieniečius, apie Konvencijos bei Protokolo įgyvendinimą ir galiojančius ar įsigaliosiančius norminius teisės aktus dėl prieglobsčio.

2. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovams leidžiama nedelsiant susisiekti su prieglobsčio prašytojais. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdyba turi teisę gauti informaciją, susijusią su prašymais suteikti prieglobstį.

3. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovams turi būti leidžiama susitikti su prieglobsčio prašytojais, esančiais sulaikymo vietose bei oro uostų ir jūrų uostų tranzitinėse zonose.

4. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovai gali teikti nuomonę dėl tam tikro prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms ir įstaigoms bei teismams.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

LAIKINOSIOS APSAUGOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUTEIKIMAS

92 straipsnis. Sprendimo dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo priėmimas

1. Jei Europos Sąjungos Taryba priima sprendimą, kad yra masinis užsieniečių antplūdis į Europos Sąjungą, vidaus reikalų ministro teikimu sprendimą dėl laikinosios apsaugos suteikimo užsieniečiams priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. Jei Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima sprendimą dėl laikinosios apsaugos suteikimo, užsieniečiai į Lietuvos Respublikos teritoriją įleidžiami bei apgyvendinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytoje vietoje, neapribojant jų judėjimo laisvės.

3. Laikinoji apsauga suteikiama vieneriems metams. Laikinoji apsauga gali būti pratęsta, bet ne ilgiau kaip vieneriems metams.

4. Jeigu užsienietis turi teisę gauti laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, tačiau yra rimtas pagrindas manyti, kad gali būti priežasčių, dėl kurių laikinoji apsauga nesuteikiama, Migracijos departamentas atlieka tyrimą, susijusį su šių priežasčių nustatymu.

93 straipsnis. Priežastys, dėl kurių laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje nesuteikiama

1. Laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje užsieniečiui nesuteikiama, jeigu:

1) yra rimtas pagrindas manyti, kad užsienietis padarė nusikaltimą taikai, nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą ar vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse ir kituose tarptautinės teisės šaltiniuose;

2) yra rimtas pagrindas manyti, kad užsienietis padarė sunkų nepolitinį nusikaltimą už Lietuvos Respublikos ribų prieš priimant jį į Lietuvos Respubliką kaip asmenį, kuris naudojasi laikinąja apsauga;

3) yra rimtas pagrindas manyti, kad užsienietis kaltinamas veika, prieštaraujančia Jungtinių Tautų Organizacijos tikslams ir principams;

4) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia pavojų valstybės saugumui arba viešajai tvarkai;

5) jis yra nuteistas už sunkų arba labai sunkų nusikaltimą.

2. Sprendimą nesuteikti užsieniečiui laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje priima Migracijos departamentas. Toks užsienietis į Lietuvos Respubliką neleidžiamas, o jeigu jis jau yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

94 straipsnis. Užsieniečių, gavusių laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, teisės ir pareigos

1. Užsieniečiai, gavę laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, laikinosios apsaugos teikimo laikotarpiu turi šias teises:

1) pateikti prašymus suteikti jiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo nustatyta tvarka;

2) nemokamai gyventi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytoje vietoje;

3) gauti visą reikiamą informaciją apie savo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje gimtąja arba jam suprantama kalba;

4) dirbti Lietuvos Respublikoje laikinosios apsaugos suteikimo laikotarpiu;

5) gauti piniginę pašalpą, jeigu neturi kitų pajamų Lietuvos Respublikoje;

6) gauti būtinąją medicinos pagalbą ir socialines paslaugas;

7) kitas teises, kurios jiems garantuojamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Nepilnamečiai užsieniečiai, gavę laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, turi teisę mokytis bendrojo lavinimo bei profesinėse mokyklose švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

3. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta teisė gali būti įgyvendinama ir pasibaigus laikinosios apsaugos laikotarpiui.

4. Užsieniečio, gavusio laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, šeimos nariai turi teisę į laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje. Ši teisė įgyvendinama tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad šeimos nariai buvo išskirti dėl įvykių, po kurių užsieniečiui buvo suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje.

5. Užsieniečiai, gavę laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, turi šias pareigas:

1) laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;

2) leisti gydytojui patikrinti sveikatos būklę;

3) pateikti visus turimus dokumentus ir tikrovę atitinkančią informaciją dėl savo asmens;

4) laisva forma raštu deklaruoti Užsieniečių registracijos centrui, Pabėgėlių priėmimo centrui ar teritorinei policijos įstaigai lėšas ir turimą Lietuvos Respublikoje turtą per 3 dienas nuo laikino teritorinio prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir gaunamas lėšas prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo laikotarpiu per 1 dieną nuo jų gavimo dienos.

6. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytoms užsieniečių teisėms įgyvendinti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės lėšos, taip pat gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšos tiek, kiek prieglobsčio prašytojas negali jų garantuoti deklaruotinomis lėšomis ir turtu.

7. Paaiškėjus, kad prieglobsčio prašytojas turėjo lėšų apmokėti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų teisių įgyvendinimą, kai jo pagrindiniai poreikiai buvo tenkinami nemokamai, jis privalo padengti valstybės turėtas išlaidas.

95 straipsnis. Asmens dokumentų išdavimas užsieniečiams, gavusiems laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje

1. Užsieniečiams, gavusiems laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, Migracijos departamentas išduoda leidimus laikinai gyventi, kurie galioja laikinosios apsaugos suteikimo laikotarpiu.

2. Užsieniečiams, gavusiems laikinąją apsaugą, tačiau vis dar esantiems užsienio valstybės teritorijoje, Migracijos departamentas išduoda kelionės dokumentą atvykti į Lietuvos Respubliką.

96 straipsnis. Laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimas

1. Užsieniečiui suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje panaikinama, jeigu:
 - 1) užsienietis gali grįžti į kilmės valstybę;
 - 2) užsienietis išvyksta gyventi į užsienio valstybę;
 - 3) paaiškėja šio Įstatymo 93 straipsnio 1 dalyje nurodytos priežastys.
2. Sprendimą dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimo užsieniečiui priima Migracijos departamentas.

V SKYRIUS

**EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ PILIEČIŲ
TEISINĖ PADĖTIS LIETUVOS RESPUBLIKOJE**

97 straipsnis. Atvykimas į Lietuvos Respubliką

1. Užsienietis, kuris yra vienos iš Europos Sąjungos valstybių narių pilietis, gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje iki 3 mėnesių, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos.
2. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai gali atvykti į Lietuvos Respubliką kartu su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu arba atvykti pas jį ir būti Lietuvos Respublikoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laiką.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

98 straipsnis. Priežastys, dėl kurių Europos Sąjungos valstybės narės pilietis neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką

Europos Sąjungos valstybės narės pilietis neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką, jeigu:

- 1) neturi galiojančio kelionės dokumento, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, Europos Sąjungos teisės aktas arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip;
- 2) jo buvimas Lietuvos Respublikoje keltų grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.

99 straipsnis. Gyvenimas Lietuvos Respublikoje

1. Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui, atvykusiam gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau negu 3 mėnesius per pusę metų ir atitinkančiam bent vieną iš šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalyje numatytų pagrindų, jo teisei gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išduodama vidaus reikalų ministro nustatytos formos pažyma.

2. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau negu 3 mėnesiams per pusę metų kartu su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu arba pas jį, privalo gauti Europos Sąjungos leidimą gyventi.

3. Tvarką, reglamentuojančią pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui jo teisei gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimą ir Europos Sąjungos leidimo gyventi išdavimą, galiojimo pratęsimą ir panaikinimą Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams, nustato vidaus reikalų ministras.

4. Sprendimus dėl pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui jo teisei gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimo, Europos Sąjungos leidimų gyventi išdavimo, galiojimo pratęsimo ir panaikinimo priima ir pažymą Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui jo teisei gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išduoda, Europos Sąjungos leidimus gyventi išduoda, pratęsia ir panaikina vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

100 straipsnis. Prašymo išduoti ar pratęsti Europos Sąjungos leidimą gyventi nagrinėjimo terminas

Prašymas išduoti ar pratęsti Europos Sąjungos leidimą gyventi turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo pateikimo atitinkamai institucijai dienos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

101 straipsnis. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio ir jo šeimos nario teisės gyventi Lietuvos Respublikoje pagrindai

1. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, jeigu jis:

1) yra darbuotojas arba savarankiškai dirbantis asmuo;
2) turi sau ir savo šeimos nariams, jei jie atvyksta kartu su juo arba pas jį, pakankamai išteklių pragyventi Lietuvos Respublikoje ir turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą;

3) yra studentas, moksleivis, stažuotojas, kvalifikacijos kėlimo kursų ar profesinių mokymų dalyvis, turi sau ir savo šeimos nariams, jei jie atvyksta kartu su juo arba pas jį, pakankamai išteklių pragyventi Lietuvos Respublikoje ir turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą;

4) yra Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos narys, kuris atvyksta kartu su juo arba pas jį.

2. Lietuvos Respublikos piliečio šeimos nariai, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, turi teisę gauti Europos Sąjungos leidimą gyventi, kai atvyksta gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu, pasinaudojusi laisvo judėjimo Europos Sąjungoje teise, ar pas jį iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos.

3. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, turi teisę gauti Europos Sąjungos leidimą gyventi, kai atvyksta gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau negu 3 mėnesius per pusę metų kartu su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu, turinčiu teisę gyventi Lietuvos Respublikoje pagal šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktus, arba pas jį.

4. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju kaip Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, turi teisę apsigyventi tik sutuoktinis, asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, išlaikomi vaikai ir Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, jo sutuoktinio ar asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

101⁽¹⁾ straipsnis. Teisės gyventi Lietuvos Respublikoje išsaugojimas Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams

1. Teisė gyventi Lietuvos Respublikoje išsaugoma Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams šiais atvejais:

1) mirus Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ar jam išvykus iš Lietuvos Respublikos, kai šeimos nariai turi Europos Sąjungos valstybės narės pilietybę ir atitinka šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalyje nustatytus pagrindus;

2) mirus Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui, kai šeimos nariai nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, jeigu jie, kaip šeimos nariai, gyveno Lietuvos Respublikoje bent vienerius metus iki Europos Sąjungos valstybės narės piliečio mirties;

3) pripažinus santuoką negaliojančia, nutraukus santuoką ar nutraukus registruotos partnerystės sutartį, kai šeimos narys turi Europos Sąjungos valstybės narės pilietybę ir atitinka šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalyje nustatytus pagrindus;

4) pripažinus santuoką negaliojančia, nutraukus santuoką ar registruotos partnerystės sutartį, kai šeimos narys nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, jeigu santuoka arba registruota partnerystė truko ne trumpiau kaip 3 metus, iš jų vienerius metus – Lietuvos Respublikoje, arba jeigu šeimos narys globoja ar rūpinasi Europos Sąjungos valstybės narės

piliečio vaikais, arba santuokos nutraukimas įvyko dėl kito sutuoktinio (Europos Sąjungos valstybės narės piliečio) kaltės;

5) mirus Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ar jam išvykus iš Lietuvos Respublikos – jo vaikams, neatsižvelgiant į jų pilietybę, ir juos globojančiam vienam iš tėvų iki vaikų pradėtos atitinkamos formaliojo švietimo programos pabaigos.

2. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktuose nurodyti šeimos nariai, kreipdamiesi dėl teisės nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje įgijimo, turi pateikti dokumentus, patvirtinančius šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytus pagrindus.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

102 straipsnis. Europos Sąjungos leidimo gyventi galiojimas

Europos Sąjungos leidimas gyventi išduodamas ir pratęsiamas 5 metams arba numatomam Europos Sąjungos valstybės narės piliečio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiui, jei šis laikotarpis yra trumpesnis negu 5 metai.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

103 straipsnis. Atleidimas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti

Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie ketina dirbti Lietuvos Respublikoje, nereikia įsigyti leidimo dirbti.

104 straipsnis. Nuolatinio gyvenimo Lietuvos Respublikoje pagrindai

1. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kuris teisėtai gyveno Lietuvos Respublikoje pastaruosius 5 metus arba kuriam išsaugoma teisė į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka, arba kuris yra lietuvių kilmės asmuo, arba atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu kaip jo šeimos narys, įgyja teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai taip pat įgyja teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, jeigu jie teisėtai gyveno joje pastaruosius 5 metus su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu arba jiems yra išsaugoma teisė gyventi Lietuvos Respublikoje pagal šio Įstatymo 101¹ straipsnio 1 dalį, arba jie yra Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, išsaugojusio teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka, ar lietuvių kilmės asmens šeimos nariai.

3. Vidaus reikalų ministras nustato išimtinis atvejus, kada teisė nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje suteikiama Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ir jo šeimos nariams, kurie teisėtai gyveno Lietuvos Respublikoje trumpiau negu 5 metus.

4. Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui jo teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išduodama vidaus reikalų ministro nustatytos formos pažyma.

5. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariui, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, jo teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išduodamas Europos Sąjungos leidimas gyventi, kuris įforminamas 10 metų, o praėjus šiam terminui – pratęsiamas.

6. Nebuvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpis, viršijantis 6 mėnesius per metus, gali būti pagrindas nesuteikti teisės nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, išskyrus atvejus, kai nebuvimas Lietuvos Respublikoje yra susijęs su svarbiomis priežastimis (dėl nėštumo, gimdymo, sunkios ligos, studijų, profesinio mokymo arba paskyrimo į trečiąją šalį ar kitais pagal šio straipsnio 8 dalį nustatytais atvejais).

7. Įgyta teisė nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje prarandama, jei išvykstama iš Lietuvos Respublikos ilgesniam kaip 2 metų iš eilės laikotarpiui.

8. Tvarką, reglamentuojančią pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui jo teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimą ir Europos Sąjungos leidimo gyventi išdavimą, pratęsimą ir panaikinimą Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, nustato vidaus reikalų ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)
Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

105 straipsnis. Neteko galios nuo 2006 m. gruodžio 16 d.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

106 straipsnis. Teisės gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimas

1. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio ir (ar) jo šeimos narių teisė gyventi Lietuvos Respublikoje gali būti panaikinta, jeigu šio piliečio ir (ar) jo šeimos narių buvimas Lietuvos Respublikoje keltų grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai. Nepilnamečio Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, jeigu tai atitinka geriausias jo interesus, arba Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, pragyvenusio Lietuvos Respublikoje be pertraukos pastaruosius 10 metų, teisė gyventi Lietuvos Respublikoje gali būti panaikinama tik grėsmės valstybės saugumui atveju.

2. Jeigu panaikinama teisė gyventi Lietuvos Respublikoje Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui, tokios teisės netenka ir jo šeimos nariai, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu šio Įstatymo nustatytu pagrindu.

3. Sprendimą dėl teisės gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimo šio straipsnio 1 dalyje numatytu pagrindu priima Vilniaus apygardos administracinis teismas.

4. Netekus teisės gyventi Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ir (ar) jo šeimos nariai privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos arba yra išsiunčiami šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

VI SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ INTEGRACIJA IR NATŪRALIZACIJA

107 straipsnis. Užsieniečių integracija

1. Lietuvos Respublika sudaro sąlygas užsieniečių, kurie turi leidimą gyventi, integracijai į valstybės politinį, socialinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą įstatymų nustatyta tvarka.

2. Lietuvos valstybės politikos užsieniečių integracijos srityje nuostatoms įgyvendinti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės lėšos, taip pat gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinų organizacijų lėšos.

108 straipsnis. Lietuvos valstybės parama užsieniečių integracijai

1. Užsieniečiams, gavusiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje, teikiama Lietuvos valstybės parama integracijai socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

2. Užsieniečiai, norintys gauti Lietuvos valstybės paramą integracijai, turi pateikti pajamų ir turto deklaraciją.

109 straipsnis. Užsieniečių integracijos organizavimas

1. Užsieniečių integracijos įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Lietuvos valstybės paramos teikimą užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai koordinuoja ir prižiūri Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota institucija ar įstaiga kartu su savivaldybėmis bei nevyriausybėmis organizacijomis organizuoja ir įgyvendina Lietuvos valstybės paramos teikimą užsieniečių integracijai.

4. Savivaldybės ir kiti juridiniai asmenys, sudarę sutartis su socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga, atsako už Lietuvos valstybės teikiamos paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai administravimą.

110 straipsnis. Lietuvos valstybės teikiamos paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai sritys

Lietuvos Respublikos valstybės paramos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai sritys:

- 1) valstybinės kalbos mokymas;
- 2) švietimas;
- 3) užimtumas;
- 4) aprūpinimas gyvenamąja patalpa;
- 5) socialinė apsauga;
- 6) sveikatos apsauga;
- 7) visuomenės informavimas apie užsieniečių integraciją.

111 straipsnis. Užsieniečių natūralizacija

Užsienietis turi teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka.

**VII SKYRIUS
UŽSIENIEČIŲ JUDĖJIMO LAISVĖ
LIETUVOS RESPUBLIKOJE**

112 straipsnis. Užsieniečio judėjimo laisvės Lietuvos Respublikoje apribojimas

Užsieniečio judėjimo laisvė Lietuvos Respublikoje gali būti apribota, jeigu tai būtina valstybės saugumui, viešajai tvarkai užtikrinti, žmonių sveikatai ar dorovei apsaugoti, nusikalstamumui sustabdyti arba kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti.

113 straipsnis. Užsieniečio sulaikymo pagrindai

1. Užsienietis gali būti sulaikytas šiais pagrindais:
 - 1) kad užsienietis negalėtų be leidimo atvykti į Lietuvos Respubliką;
 - 2) kai užsienietis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką ar neteisėtai joje yra, išskyrus atvejus, kai jis yra pateikęs prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje;
 - 3) kai siekiama užsienietį, kuris neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką, grąžinti į valstybę, iš kurios jis atvyko;
 - 4) kai įtariama, kad užsienietis naudojasi suklastotais dokumentais;
 - 5) kai priimamas sprendimas užsienietį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos arba iš kitos valstybės, kuriai taikoma 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo;
 - 6) kai siekiama užkirsti kelią pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms plisti;
 - 7) kai užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.
2. Kai sprendžiama dėl užsieniečio grąžinimo į užsienio valstybę, išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos arba įpareigojimo užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos, užsienietis gali būti sulaikytas tik tuo atveju, jeigu sulaikymas būtinas atitinkamam sprendimui priimti ar vykdyti (jeigu užsienietis trukdo priimti ar vykdyti sprendimą, gali pasislėpti vengdamas išsiuntimo ir pan.).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

114 straipsnis. Užsieniečio sulaikymas

1. Policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas turi teisę sulaikyti užsienietį ne ilgiau kaip 48 valandoms.
2. Ilgiau kaip 48 valandoms užsienietis teismo sprendimu sulaikomas Užsieniečių registracijos centre.
3. Pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių užsieniečių, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausius vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus.

4. Užsienietis negali būti sulaikomas ilgiau kaip 6 mėnesiams, išskyrus atvejus, kai jis nebendradarbiauja siekiant jį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos (atsisako pateikti apie save duomenis, teikia klaidinančią informaciją ir pan.) arba negaunami reikiami dokumentai tokio užsieniečio išsiuntimui iš valstybės teritorijos įvykdyti. Šiais atvejais sulaikymo terminas gali būti pratęstas papildomam, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių, laikotarpiui.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

115 straipsnis. Alternatyvios sulaikymui priemonės

1. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad užsieniečio tapatybė nustatyta, jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, teikia pagalbą teismui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei kitas aplinkybes, gali priimti sprendimą nesulaikyti užsieniečio ir skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę.

2. Alternatyvios sulaikymui priemonės yra:

1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į atitinkamą teritorinę policijos įstaigą;

2) užsienietis ryšio priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti atitinkamai teritorinės policijos įstaigai apie savo buvimo vietą;

3) patikėti atitinkamai socialinei įstaigai prižiūrėti nelydimą nepilnametį užsienietį;

4) patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, turintiems giminystės ryšių su užsieniečiu, kurio sulaikymo klausimas sprendžiamas, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti;

5) apgyvendinti užsienietį Užsieniečių registracijos centre netaikant judėjimo laisvės apribojimų.

3. Jeigu nevykdomos teismo sprendimu paskirtos šio straipsnio 2 dalyje išvardytos alternatyvios sulaikymui priemonės, teritorinė policijos įstaiga kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.

4. Priimant sprendimą skirti alternatyvią sulaikymui priemonę, turi būti nustatytas jos taikymo terminas.

5. Šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodyta alternatyvi sulaikymui priemonė gali būti skirta tik prieglobsčio prašytojams.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

116 straipsnis. Kreipimasis į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę

1. Jeigu yra šio Įstatymo nustatytas užsieniečio sulaikymo pagrindas, su teikimu sulaikyti užsienietį ilgiau negu 48 valandoms arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę į apylinkės teismą pagal užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje vietą kreipiasi policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas per 48 valandas nuo užsieniečio sulaikymo momento. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas. Teikimo sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę nagrinėjimo teisme metu jis turi teisę į Lietuvos valstybės garantuojamą teisinę pagalbą.

2. Teismas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą teikimą nagrinėja Administracinių bylų teisenos įstatymo ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.

3. Teismo sprendimas sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi būti nedelsiant paskelbiamas užsieniečiui suprantama kalba, nurodant priežastis, dėl kurių jis sulaikomas arba jam skiriama alternatyvi sulaikymui priemonė. Teismo sprendimas sulaikyti užsienietį arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę įsigalioja nuo paskelbimo momento.

4. Teismo sprendime sulaikyti užsienietį turi būti nurodytas sulaikymo pagrindas, taip pat sulaikymo terminas, apibrėžtas tikslia kalendorine data, ir sulaikymo vieta.

117 straipsnis. Sprendimo sulaikyti užsienietį apskundimas

1. Užsienietis apylinkės teismo sprendimą sulaikyti jį arba pratęsti jo sulaikymo terminą, arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi teisę apskusti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Skundas gali

būti pateikiamas per Užsieniečių registracijos centrą. Užsieniečių registracijos centras užsieniečio skundą perduoda Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

2. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka išnagrinėja užsieniečio skundą ir priima sprendimą ne vėliau kaip per 10 dienų nuo skundo priėmimo dienos.

118 straipsnis. Sprendimo sulaikyti užsieniečių pakartotinis svarstymas

1. Išnykus užsieniečio sulaikymo pagrindams, užsienietis turi teisę, o užsieniečio sulaikymą inicijavusi institucija nedelsdama privalo kreiptis į apylinkės teismą pagal užsieniečio buvimo vietą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsieniečių.

2. Teismas, gavęs užsieniečio ar užsieniečio sulaikymą inicijavusios institucijos prašymą pakartotinai svarstyti sprendimą dėl užsieniečio sulaikymo, ne vėliau kaip per 10 dienų nuo prašymo priėmimo dienos pakartotinai svarsto sprendimą sulaikyti užsieniečių ir priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) palikti galioti sprendimą sulaikyti užsieniečių;
- 2) pakeisti sprendimą sulaikyti užsieniečių;
- 3) panaikinti sprendimą sulaikyti užsieniečių.

3. Šio straipsnio 2 dalyje išvardyti apylinkės teismo sprendimai įsigalioja nuo jų priėmimo dienos.

4. Teismo sprendimas gali būti skundžiamas šio Įstatymo 117 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

119 straipsnis. Sulaikymo pabaiga

1. Išnykus sulaikymo pagrindams, užsienietis remiantis įsigaliojusiu teismo sprendimu paleidžiamas iš sulaikymo vietos nedelsiant.

2. Jeigu pasibaigė užsieniečio sulaikymo terminas, užsienietis turi būti paleistas iš sulaikymo vietos nedelsiant.

VIII SKYRIUS ASMENS TAPATYBĖS NUSTATYMAS

120 straipsnis. Sulaikyto užsieniečio asmens tapatybės nustatymas

1. Sulaikyto užsieniečio asmens tapatybei nustatyti policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas turi teisę laikinai paimti užsieniečio kelionės dokumentą, kelionės bilietus, kitus dokumentus (jei užsienietis juos turi), iki bus nustatyta užsieniečio asmens tapatybė ir dokumentų tikrumas.

2. Nustatydamas užsieniečio asmens tapatybę, policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas turi teisę atlikti asmens apžiūrą ir patikrinti daiktus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

3. Sulaikyto užsieniečio duomenys gali būti perduodami užsienio valstybei jo asmens tapatybės nustatymo tikslu vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir tarptautinės teisės aktais.

121 straipsnis. Užsieniečio fotografavimas ir daktiloskopavimas

1. Asmens tapatybei nustatyti užsienietis nufotografuojamas ir paimami jo pirštų atspaudai, kai jis:

- 1) pateikia prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje;
- 2) yra sulaikytas už neteisėtą atvykimą į Lietuvos Respubliką, buvimą joje, gyvenimą, vykimą tranzitu ar išvykimą iš Lietuvos Respublikos;
- 3) yra išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos arba grąžinamas į užsienio valstybę.

2. Užsieniečių pirštų atspaudus registruoja vidaus reikalų ministro įgaliota institucija. Jie tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais.

122 straipsnis. Dezoksiribonukleino rūgšties (DNR) testas

1. Jeigu užsienietis prašo išduoti leidimą gyventi, siekdamas gyventi su šeima arba gauti prieglobstį, Migracijos departamentas gali įpareigoti užsienietį ir asmenį, su kuriuo užsienietį sieja giminystės ryšiai, atlikti DNR testą, kad būtų patvirtintas giminystės ryšys.

2. Atlikti DNR testą gali būti prašoma tik tuo atveju, kai užsienietis negali įrodyti turimo giminystės ryšio kitaip.

3. DNR testo atlikimo išlaidas padengia užsienietis, išskyrus prieglobsčio prašytojus, kurių DNR testo atlikimo išlaidas apmoka Lietuvos Respublika.

123 straipsnis. Amžiaus nustatymo tyrimas

1. Migracijos departamentas, kai yra pagrįstų abejonių dėl užsieniečio amžiaus, gali įpareigoti užsienietį, kuris prašo išduoti leidimą gyventi arba prašo suteikti prieglobstį, atlikti amžiaus nustatymo tyrimą.

2. Amžiaus nustatymo tyrimas turi būti atliktas užsieniečio, kurio amžius nustatomas, sutikimu. Jeigu nustatomas nepilnamečio užsieniečio amžius, tyrimas atliekamas tik gavus jo tėvų, kitų teisėtų atstovų arba laikino globėjo (rūpintojo) sutikimą.

3. Jeigu užsienietis nesutinka atlikti amžiaus nustatymo tyrimo, laikoma, kad jis neatitinka šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje keliamų sąlygų.

4. Jeigu užsienietis, kuris prašo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, atsisako atlikti amžiaus nustatymo tyrimą ir nėra tam pateisinamų priežasčių, kiti duomenys, kurie negali būti patvirtinti rašytiniais įrodymais, vertinami pagal šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalį.

5. Amžiaus nustatymo tyrimo išlaidas padengia užsienietis, išskyrus prieglobsčio prašytojus, kurių tyrimo išlaidas apmoka Lietuvos Respublika.

IX SKYRIUS

UŽSIENIEČIŲ IŠVYKIMAS IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS

124 straipsnis. Išvykimas iš Lietuvos Respublikos

1. Užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos iki vizos arba leidimo laikinai gyventi galiojimo pabaigos.

2. Užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos iki šio Įstatymo 11 straipsnio 2, 4, 5 dalyse užsieniečiams nustatyto buvimo be vizos laiko pabaigos, išskyrus atvejus, kai jis gauna dokumentą, patvirtinantį jo teisę būti arba gyventi Lietuvos Respublikoje.

3. Užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos neleidžiama įstatymų nustatytais atvejais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

125 straipsnis. Gražinimas į užsienio valstybę ir įpareigojimas išvykti iš Lietuvos Respublikos

1. Sprendimas gražinti užsienietį į užsienio valstybę priimamas, kai:

1) jam panaikinta viza;

2) jam panaikintas leidimas laikinai gyventi arba leidimas nuolat gyventi;

3) jis yra Lietuvos Respublikoje pasibaigus vizos galiojimui;

4) jis gyvena Lietuvos Respublikoje pasibaigus leidimo laikinai gyventi galiojimui;

5) į Lietuvos Respubliką jis atvyko teisėtai, tačiau gyvena Lietuvos Respublikoje be leidimo laikinai gyventi ar leidimo nuolat gyventi, jeigu privalo jį turėti;

6) jis yra Lietuvos Respublikoje laikotarpį, ilgesnį už šio Įstatymo 11 straipsnio 2, 4, 5, 7 dalyse nustatytą užsieniečiams buvimo be vizos laiką.

2. Jeigu yra bent vienas iš šio straipsnio 1 dalyje nustatytų gražinimo į užsienio valstybę pagrindų, tačiau užsienietis turi galiojantį kitos Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės išduotą dokumentą, suteikiantį teisę joje būti ar gyventi, užsienietis yra įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

126 straipsnis. Išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos

1. Užsienietis išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos, jeigu:

1) jis per nustatytą laiką neįvykdė įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos arba savanoriškai neišvyko iš Lietuvos Respublikos per sprendime grąžinti jį į užsienio valstybę nustatytą laiką;

2) jis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką ar neteisėtai joje yra ir nėra šio Įstatymo 125 straipsnyje nustatytų pagrindų, dėl kurių užsienietis įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos arba priimamas sprendimas grąžinti jį į užsienio valstybę;

3) jo buvimas Lietuvos Respublikoje gresia valstybės saugumui arba viešajai tvarkai;

4) priimtas sprendimas jį išsiųsti iš kitos valstybės, kuriai taikoma 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo.

2. Tarptautinių ir nevyriausybinų organizacijų atstovai gali stebėti užsieniečio išsiuntimą iš Lietuvos Respublikos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

127 straipsnis. Sprendimų dėl įpareigojimo išvykti, išsiuntimo, grąžinimo ir vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją vykdymo terminai ir tvarka

1. Sprendime grąžinti užsienietį į užsienio valstybę, įvertinus užsieniečio galimybes kuo greičiau išvykti, nustatomas nuo 7 iki 30 dienų terminas, kuris skaičiuojamas nuo sprendimo įteikimo užsieniečiui dienos ir per kurį užsienietis įpareigojamas savanoriškai išvykti iš Lietuvos Respublikos. Kai dėl nuo užsieniečio nepriklausančių objektyvių priežasčių jis per nustatytą terminą negali savanoriškai išvykti, šis terminas gali būti pratęstas.

2. Sprendimas dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos privalo būti įvykdytas nedelsiant, jeigu nėra aplinkybių, dėl kurių sprendimo vykdymas gali būti atidėtas.

3. Įpareigojime išvykti iš Lietuvos Respublikos nustatomas ne ilgesnis kaip 30 dienų terminas, per kurį užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

4. Sprendimą dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos pagal kompetenciją priima ir jo įvykdymą kontroliuoja policija ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

5. Sprendimą dėl užsieniečio išsiuntimo šio Įstatymo 126 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytais pagrindais ir sprendimą dėl vykdymo galimumo šio Įstatymo 126 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytu pagrindu priima Migracijos departamentas, sprendimą šio Įstatymo 126 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytu pagrindu – Vilniaus apygardos administracinis teismas, o juos vykdo Valstybės sienos apsaugos tarnyba arba policija. Vykdydamos priimtą sprendimą šio Įstatymo 126 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytu pagrindu, nurodytos institucijos dėl sprendimo vykdymo konsultuojasi su sprendimą užsienietį išsiųsti priėmusia valstybe.

6. Sprendimą dėl užsieniečio grąžinimo ar jo vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją priima Migracijos departamentas, policija arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba, o sprendimus įgyvendina policija arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

7. Tvarką, reglamentuojančią, sprendimų dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti, išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, grąžinimo į užsienio valstybę ir vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją priėmimą ir jų vykdymą, nustato vidaus reikalų ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

128 straipsnis. Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama priimant įpareigojimą išvykti iš Lietuvos Respublikos, sprendimą grąžinti užsienietį į užsienio valstybę ar išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos arba dėl kurių sprendimo išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdomas

1. Priimant įpareigojimą išvykti iš Lietuvos Respublikos, sprendimą grąžinti užsienietį į užsienio valstybę arba išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos, atsižvelgiama į jo:

- 1) teisėto buvimo Lietuvos Respublikoje laiką;
- 2) šeiminius ryšius su asmenimis, gyvenančiais Lietuvos Respublikoje;
- 3) esamus socialinius, ekonominius ir kitus ryšius su Lietuvos Respublika;
- 4) padaryto teisės pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą.

2. Sprendimo dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdomas, jeigu:

1) sprendimas dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos apskundžiamas teismui, išskyrus atvejus, kai užsienietis turi būti išsiųstas dėl jo keliamos grėsmės valstybės saugumui ar viešajai tvarkai;

2) užsienietį atsisako priimti užsienio valstybė, į kurią jis gali būti išsiųstas;

3) užsieniečiui reikia suteikti būtinąją medicinos pagalbą, kurios suteikimo reikalingumą patvirtina sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinė komisija;

4) jo negalima išsiųsti dėl objektyvių aplinkybių (užsienietis neturi galiojančio kelionės dokumento, nėra galimybės gauti kelionės bilietų ir kita).

3. Išnykus priežastims, nurodytoms šio straipsnio 2 dalyje, sprendimas dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos privalo būti įvykdytas nedelsiant.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

129 straipsnis. Nelydimų nepilnamečių užsieniečių grąžinimas į užsienio valstybę

1. Nelydimas nepilnametis užsienietis, kuris yra neteisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje ar neteisėtai joje gyvena, grąžinamas tik tuo atveju, jeigu užsienio valstybėje, į kurią yra grąžinamas, jis bus tinkamai prižiūrimas, atsižvelgiant į jo poreikius, amžių ir savarankiškumo lygį.

2. Jeigu nelydimo nepilnamečio užsieniečio negalima grąžinti į kilmės ar kitą valstybę, jam turi būti suteikta teisė gyventi Lietuvos Respublikoje šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu pagrindu.

3. Sprendžiant nelydimo nepilnamečio užsieniečio grąžinimo klausimą, bendradarbiaujama su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis pagal sudarytas tarptautines sutartis.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

130 straipsnis. Draudimas išsiųsti arba grąžinti užsienietį

1. Draudžiama išsiųsti arba grąžinti užsienietį į valstybę, kurioje jo gyvybei ar laisvei gresia pavojus arba jis gali būti persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar dėl politinių įsitikinimų, arba į valstybę, iš kurios jis gali būti vėliau nusiųstas į tokią valstybę.

2. Užsienietis neišsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos arba negrąžinamas į valstybę, jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad joje užsienietis bus kankinamas, su juo bus žiauriai, nežmoniška elgiamasi arba žeminamas jo orumas ar jis bus tokiu būdu baudžiamas.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos užsieniečiui, kuris dėl svarbių priežasčių kelia grėsmę Lietuvos Respublikos saugumui arba jis įsiteisėjęsiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo ir kelia grėsmę visuomenei.

4. Užsienietis neišsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos arba negrąžinamas į užsienio valstybę, jeigu jam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka yra suteiktas apsisprendimo laikotarpis, per kurį jis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar su teismu.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

131 straipsnis. Išsiuntimo ar grąžinimo lėšos

1. Užsienietis iš Lietuvos Respublikos išsiunčiamas arba grąžinamas į kilmės ar užsienio valstybę, į kurią jis turi teisę vykti:

- 1) savo lėšomis;
- 2) fizinių ar juridinių asmenų, kurių jis buvo pakviestas į Lietuvos Respubliką, lėšomis;
- 3) vežėjų lėšomis Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

2. Jei nėra lėšų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, užsienietis iš Lietuvos Respublikos išsiunčiamas arba grąžinamas valstybės lėšomis. Šios valstybės lėšos teisės aktų nustatyta tvarka išieškomos iš fizinių ar juridinių asmenų, kurių užsienietis buvo pakviestas į Lietuvos Respubliką, arba iš vežėjų, kurių užsienietis buvo atvežtas į Lietuvos Respubliką, arba kreipiamasi dėl lėšų grąžinimo į sprendimą užsienietį išsiųsti priėmusią kitą valstybę, kuriai taikoma 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo, vadovaujantis 2004 m. vasario 23 d. Tarybos sprendimu 2004/191/EB, nustatančiu finansinių skirtumų, atsirandančių dėl Direktyvos 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo taikymo, kompensavimo kriterijus ir praktines priemones.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

132 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kurio išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos yra sustabdytas

Jeigu užsieniečio išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos yra sustabdytas dėl šio Įstatymo 128 straipsnio 2 dalies 2, 3 ir 4 punktuose numatytų aplinkybių, šios aplinkybės per vienerius metus nuo sprendimo išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos vykdymo sustabdymo neišnyko ir užsienietis nėra sulaikytas, jam išduodamas leidimas laikinai gyventi šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu pagrindu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

133 straipsnis. Draudimas atvykti į Lietuvos Respubliką

1. Užsieniečiui, kuriam buvo atsisakyta išduoti vizą ar ji buvo panaikinta arba buvo atsisakyta išduoti leidimą gyventi ar jis buvo panaikintas ir kuris buvo neįleistas į Lietuvos Respubliką, įpareigotas išvykti, grąžintas į kilmės ar užsienio valstybę, bandė neteisėtai išvykti iš Lietuvos Respublikos arba išvyko iš jos, gali būti uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui.

2. Užsieniečiui, kuris savanoriškai išvyko iš Lietuvos Respublikos ir turi neįvykdytų prievolių Lietuvos Respublikai arba piktnaudžiauja savanoriško išvykimo iš Lietuvos Respublikos galimybe ar buvo išsiųstas iš Lietuvos Respublikos, uždraudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui.

3. Užsieniečiui gali būti uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui, jeigu jis gali kelti grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai.

4. Užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą sudaro, tvarko ir duomenis iš šio sąrašo centrinei Šengeno informacinei sistemai teikia Migracijos departamentas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Sprendimą uždrausti (neuždrausti) užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką priima Migracijos departamentas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

134 straipsnis. Užsieniečio perdavimas tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją

1. Užsienietis pagal Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį ar Europos Sąjungos teisės aktą gali būti perduotas iš vienos užsienio valstybės per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu kitai užsienio valstybei, jeigu yra pateikiami įrodymai, kad jis turi teisę vykti į užsienio valstybę, ir duomenys dėl tranzito per Lietuvos Respublikos teritoriją būtinumo.

2. Perduoti užsienietį per Lietuvos Respublikos teritoriją neleidžiama, jeigu:

- 1) valstybėje, į kurią perduodamas užsienietis, nustatomos šio Įstatymo 130 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos priežastys;
- 2) užsienietis pagal Lietuvos Respublikos įstatymus yra įtariamasis, kaltinamasis arba nuteistas;
- 3) tranzitas per kitas valstybes arba įleidimas į paskirties valstybę yra neįmanomas;
- 4) Lietuvos Respublikoje būtina keisti oro uostą;
- 5) prašomos pagalbos tam tikru momentu dėl praktinių priežasčių neįmanoma suteikti;
- 6) jo perdavimas keltų grėsmę Lietuvos Respublikos valstybės saugumui, viešajai tvarkai, žmonių sveikatai arba Lietuvos Respublikos tarptautiniams santykiams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

135 straipsnis. Neteisėtas išvykimas iš Lietuvos Respublikos

1. Užsieniečio išvykimas iš Lietuvos Respublikos laikomas neteisėtu, jeigu jis:
 - 1) išvyksta iš Lietuvos Respublikos ne per pasienio kontrolės punktą;
 - 2) išvykdamas iš Lietuvos Respublikos pateikia kito asmens arba suklastotus dokumentus;
 - 3) išvyksta iš Lietuvos Respublikos, nors jam taikomi judėjimo laisvės Lietuvos Respublikoje apribojimai;
 - 4) neturėdamas galiojančio kelionės dokumento bando išvykti iš Lietuvos Respublikos.
2. Užsieniečiui, kuris bandė neteisėtai išvykti iš Lietuvos Respublikos ar neteisėtai išvyko iš jos, gali būti uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką apibrėžtą arba neapibrėžtą laiką.

X SKYRIUS

SPRENDIMŲ DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES APSKUNDIMAS IR PRAŠYMŲ PRIIMTI SPRENDIMĄ VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIAM TEISMUI PATEIKIMAS

Skyriaus pavadinimas keistas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

136 straipsnis. Sprendimo apskundimo teisė

Sprendimai, priimti pagal šį Įstatymą, gali būti skundžiami šio Įstatymo ir Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

137 straipsnis. Skundo padavimas

1. Skundas dėl sprendimo, priimto pagal šį Įstatymą, gali būti paduotas atitinkamam administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis, išskyrus šiame Įstatyme numatytus atvejus.

2. Skundą dėl sprendimo, priimto pagal šį Įstatymą, jeigu sprendimas buvo priimtas nagrinėjant šeimos vardu pateiktą prašymą pagal šio Įstatymo 67 straipsnio 2 dalį, gali paduoti užsienietis, pateikęs prašymą šeimos vardu, arba bet kuris pilnametis tos šeimos narys.

138 straipsnis. Skundo padavimo terminas

Užsienietis skundą dėl sprendimo, priimto pagal šį Įstatymą, gali paduoti atitinkamam apygardos administraciniam teismui per 14 dienų nuo sprendimo įteikimo dienos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

139 straipsnis. Apskūsto sprendimo vykdymo sustabdymas

1. Apskūsto sprendimo vykdymas sustabdomas, kai:
 - 1) panaikinamas užsieniečio leidimas gyventi;
 - 2) užsieniečiui, pateikusiam prašymą suteikti prieglobstį, nesuteikiamas laikinas teritorinis prieglobstis Lietuvos Respublikoje ir jis grąžinamas į užsienio valstybę arba išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos į saugią trečiąją ar kilmės valstybę;

3) užsieniečiui atsisakoma suteikti prieglobstį, nutraukiamas prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas arba suteiktas prieglobstis panaikinamas ir jis išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos arba grąžinamas į užsienio valstybę;

4) užsienietis išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos.

2. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatos netaikomos tuo atveju, kai išsiuntimo pagrindas yra susijęs su užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikoje keliama grėsme valstybės saugumui arba viešajai tvarkai.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nenustatytais atvejais priimto sprendimo vykdymas sustabdomas, kai atitinkamas administracinis teismas priima nutartį.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

140 straipsnis. Skundų ir prašymų priimti sprendimą nagrinėjimas, sprendimo priėmimas ir jo apskundimas

1. Teismai skundus ir prašymus priimti sprendimą nagrinėja ir sprendimus priima Administracinių bylų teisenos įstatymo ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. Teismas skundą ar prašymą priimti sprendimą privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo teismo nutarties priimti skundą ar prašymą nagrinėti priėmimo dienos.

3. Išnagrinėjęs bylą, teismas priima vieną iš šių sprendimų:

1) atmesti skundą arba prašymą kaip nepagrįstą;

2) patenkinti skundą arba prašymą.

4. Priimtas sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per 14 dienų nuo sprendimo paskelbimo.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

140⁽¹⁾ straipsnis. Kreipimasis į Vilniaus apygardos administracinį teismą su prašymu priimti sprendimą dėl užsieniečio teisės gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimo ir (ar) užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos

1. Dėl šio Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 90 straipsnio 1 dalies 8 punkte ir 2 dalies 4 punkte, 106 straipsnio 1 dalyje ir 126 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos užsieniečio grėsmės valstybės saugumui į Vilniaus apygardos administracinį teismą su prašymu priimti sprendimą panaikinti užsieniečiui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir (ar) išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos kreipiasi Valstybės saugumo departamentas.

2. Dėl šio Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 90 straipsnio 1 dalies 8 punkte ir 2 dalies 4 punkte, 106 straipsnio 1 dalyje ir 126 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos užsieniečio grėsmės viešajai tvarkai į Vilniaus apygardos administracinį teismą su prašymu priimti sprendimą panaikinti užsieniečiui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir (ar) išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos kreipiasi Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ar Lietuvos policijos generalinio komisaro pavedimu – teritorinė policijos įstaiga arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado pavedimu – Valstybės sienos apsaugos tarnybos rinktinė.

3. Prašymas priimti sprendimą turi atitikti Administracinių bylų teisenos įstatymo reikalavimus. Administracinės bylos pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus prašymus gali būti nagrinėjamos naudojant faktinius duomenis, sudarančius valstybės ar tarnybos paslaptį, ir dalyvaujant Migracijos departamentui. Šiems duomenims netaikomos Administracinių bylų teisenos įstatyme numatytos nuostatos dėl išslaptinimo.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, *Žin.*, 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

141 straipsnis. Teisė gauti duomenis iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų

Migracijos departamentas turi teisę iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų gauti užsieniečių duomenis, kurių reikia Migracijos departamento funkcijoms, susijusioms su užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje nustatymu, atlikti.

141¹ straipsnis. Atlyginimas už teikiamas pagal šį Įstatymą paslaugas

Išskyrus Rinkliavų įstatyme nustatytas išimtis, Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliava imama už:

- 1) kvietimo patvirtinimą;
- 2) prašymų išduoti vizą priėmimą ir svarstymą, sprendimų dėl vizos išdavimo ar atsisakymo išduoti priėmimą Lietuvos Respublikoje;
- 3) buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laiko pratęsimą;
- 4) dokumentų išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi, leidimą nuolat gyventi, Europos Sąjungos leidimą gyventi tvarkymą;
- 5) dokumentų išduoti leidimą dirbti tvarkymą, leidimo dirbti išdavimą, leidimo dirbti galiojimo laiko pratęsimą ir dublikato išdavimą;
- 6) asmens be pilietybės kelionės dokumento, pabėgėlio kelionės dokumento, užsieniečio paso, leidimo laikinai gyventi, leidimo nuolat gyventi išdavimą ir keitimą, Europos Sąjungos leidimo gyventi išdavimą ir pratęsimą, užsieniečio paso galiojimo laiko pratęsimą;
- 7) pažymos, patvirtinančios Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, ir pažymos, patvirtinančios Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, išdavimą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

142 straipsnis. Užsieniečių duomenų tvarkymas

1. Užsieniečių, kurių teisinė padėtis Lietuvos Respublikoje nustatoma pagal šį ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, duomenys yra registruojami Užsieniečių registre.
2. Užsieniečių registrą steigia ir jo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
3. Užsieniečių registro duomenys tvarkomi vadovaujantis šiuo Įstatymu, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais bei tarptautinėmis sutartimis.

143 straipsnis. Užsieniečių atsakomybė

Užsieniečiai atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai arba šis Įstatymas nenustato kitaip.

144 straipsnis. Tarptautinių sutarčių taikymas

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytos kitokios nuostatos negu šiame Įstatyme, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

145 straipsnis. Įstatymo palankesnių nuostatų taikymas

Šio Įstatymo V skyriaus nuostatos taikomos Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo asmenų judėjimo teise.

146 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Šio Įstatymo įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ įgyvendinimo įstatymas.
2. Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:
 - 1) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ (Žin., 1995, Nr. 63-1578);
 - 2) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 15 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 29-707);
 - 3) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 19 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 108-2734);

- 4) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 65-1879);
- 5) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (Žin., 1998, Nr. 115-3236);
- 6) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 5, 7, 10, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 89-2618);
- 7) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 19 ir 26 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 5-125);
- 8) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 56-1651);
- 9) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 7 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2865);
- 10) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 56-1651);
- 11) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2859);
- 12) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 55-1944);
- 13) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlio statuso“ 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 22, 26 straipsnių pakeitimo bei papildymo ir įstatymo papildymo 12⁽¹⁾, 12⁽²⁾, 12⁽³⁾, 12⁽⁴⁾, 12⁽⁵⁾, 12⁽⁶⁾ straipsniais įstatymas (Žin., 2002, Nr. 13-466);
- 14) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlio statuso“ 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 38-1688).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

Lietuvos Respublikos
įstatymo „Dėl užsieniečių
teisinės padėties“
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1977 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 77/486/EEB dėl darbuotojų migrantų vaikų mokymo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 5 skyrius, 1 tomas, p. 213).
2. 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimas tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 2 tomas, p. 3).
3. 1990 m. birželio 19 d. Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 2 tomas, p. 9).
4. 1994 m. birželio 20 d. Tarybos rezoliucija dėl trečiųjų valstybių piliečių, atvykstančių dirbti, įleidimo į valstybių narių teritoriją apribojimo.
5. 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rezoliucija dėl leidimo trečiųjų valstybių piliečiams atvykti į valstybių narių teritoriją studijuoti.
6. 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rezoliucija dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie verčiasi savarankiškai dirbančių asmenų veikla, įleidimo į valstybių narių teritoriją apribojimo.

7. 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos sprendimas 94/795/TVR dėl bendrų veiksmų plano, kurį Taryba patvirtino, remdamasi Europos Sąjungos steigimo sutarties K.3 straipsnio 2 dalies b punktu, nustatančio trečiųjų šalių moksleivių, kurie gyvena vienoje iš valstybių narių, galimybes keliauti (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 1 tomas, p. 3).

8. 1995 m. birželio 20 d. Tarybos rezoliucija dėl minimalių garantijų prieglobsčio procedūrai.

9. 1995 m. rugsėjo 25 d. Tarybos rezoliucija dėl dalijimosi našta įsileidžiant į šalį perkeltuosius asmenis ir suteikiant jiems teisę laikinai apsigyventi.

10. 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl kovos su nelegalia imigracija bei nelegaliu darbu priemonių derinimo ir atitinkamų kontrolės priemonių gerinimo.

11. 1996 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimas 96/198/TVR dėl skubios ir ypatingos procedūros dalijantis perkeltųjų asmenų įsileidimo ir laikino apgyvendinimo našta (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 1 tomas, p. 29).

12. 1996 m. kovo 4 d. bendra pozicija 96/196/TVR, Tarybos nustatyta remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu dėl sąvokos „pabėgėlis“ apibrėžimo 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių statuso 1 straipsnyje suderinto taikymo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 1 tomas, p. 20).

13. 1996 m. kovo 4 d. Tarybos rezoliucija dėl trečiųjų šalių piliečių, ilgą laiką gyvenančių valstybių narių teritorijose, statuso.

14. 1996 m. kovo 4 d. bendrieji veiksmai 96/197/TVR, Tarybos nustatyti remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu dėl oro uosto tranzito susitarimų (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 1 tomas, p. 26).

15. 1996 m. rugsėjo 27 d. Tarybos rekomendacija dėl kovos su neteisėtu trečiųjų šalių piliečių įdarbinimu.

16. 1997 m. birželio 26 d. Tarybos rezoliucija dėl nelydimų nepilnamečių, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai.

17. 1997 m. gruodžio 4 d. Tarybos rezoliucija dėl priemonių, kurių reikia imtis kovai su santuokomis iš išskaičiavimo.

18. 2000 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2725/2000 dėl „Eurodac“ sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 4 tomas, p. 26).

19. 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 4 tomas, p. 65).

20. 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 4 tomas, p. 107).

21. 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam jų srautui ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimančios tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 4 tomas, p. 162).

22. 2002 m. vasario 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 407/2002, nustatantis konkrečias teisės normas dėl Tarybos reglamento Nr. 2725/2000 dėl „Eurodac“ sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją įgyvendinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 4 tomas, p. 192).

23. 2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyva 2003/9/EB, nustatanti minimalius prieglobsčio prašytojų priėmimo standartus (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 101).

24. 2003 m. vasario 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 415/2003 dėl vizų išdavimo pasienyje, įskaitant tokių vizų išdavimą tranzitu vykstantiems jūrininkams (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 119).

25. 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 224).

26. 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 272).

27. 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/110/EB dėl pagalbos tranzito, susijusio su išsiuntimu oro transportu, atvejais (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 233).

28. 2004 m. vasario 23 d. Tarybos sprendimas 2004/191/EB, nustatantis finansinių skirtumų, atsirandančių dėl Direktyvos 2001/40/EB dėl abipusio sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo pripažinimo taikymo, kompensavimo kriterijus ir praktines priemones (OL 2004 m. specialusis leidimas, 1 skyrius, 5 tomas, p. 25).

29. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir naikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 5 tomas, p. 46).

30. 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2004/81/EB dėl leidimo gyventi šalyje išdavimo trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra prekybos žmonėmis aukos arba kurie dalyvavo vykdamas nelegalios imigracijos skatinimo veiksmus, bendradarbiaujantiems su kompetentingomis institucijomis (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 7 tomas, p. 69).

31. 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 7 tomas, p. 96).

32. 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 2004/114/EB dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų (OL 2004 L 375, p. 12).

33. 2005 m. spalio 12 d. Tarybos direktyva 2005/71/EB dėl konkrečios įleidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti mokslinių tyrimų tikslais tvarkos (OL 2005 L 289, p. 15).

34. 2005 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyva 2005/85/EB, nustatanti būtiniausius reikalavimus dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarkos valstybėse narėse (OL 2005 L 326, p. 13).

35. 2005 m. gruodžio 22 d. Bendrosios konsulinės instrukcijos Šengeno konvencijos susitariančiųjų valstybių diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms dėl vizų (OL 2005 C 326, p. 1).

36. 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) (OL 2006 L 105, p. 1).

37. 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL 2008 L 348, p. 98).

Priedėlio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, *Žin.*, 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ 2, 6, 7, 8, 11, 17, 18, 21, 25, 26, 28, 33, 34, 35, 40, 43, 46, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 64, 79, 88, 90, 93, 97, 99, 100, 101, 102, 104, 106, 113, 115, 127, 130, 131, 132, 136, 138, 140 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 49(1), 101(1), 140(1) STRAIPSNIAIS, 30, 105 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS, X SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ 2, 5, 8, 26, 32, 35, 40, 43, 46, 50, 53, 71, 72, 90, 99, 104, 113, 124, 125, 126, 127, 131, 133, 134 STRAIPSNIŲ, III SKYRIAUS PIRMOJO SKIRSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 49(2) STRAIPSNIU IR 7 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo **1 straipsnio 4–7 dalys, 2–6 ir 21–27 straipsniai įsigalioja nuo** visiško 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos dėl 1985 m. birželio 14 d. **Šengeno susitarimo**, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo **įgyvendinimo įsigaliojimo Lietuvos Respublikai dienos**.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-392](#), 2009-07-22, Žin., 2009, Nr. 93-3984 (2009-08-04)

ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ 2, 4, 5, 8, 10, 11, 21, 26, 34, 35, 43, 45, 51, 53, 62, 63, 64, 80, 81, 93, 101, 102, 106, 125 IR 140(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 141(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1786](#), 2011-12-08, Žin., 2011, Nr. 156-7384 (2011-12-22)

ĮSTATYMO "DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES" 2, 19, 77, 113, 114, 125, 126, 127, 128, 129, 132, 133, 139 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2012 m. vasario 1 d.

Procedūros dėl neteisėtai į Lietuvos Respubliką atvykusių ar neteisėtai joje esančių užsieniečių, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, užbaigiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2190](#), 2012-06-30, Žin., 2012, Nr. 80-4146 (2012-07-10)

ĮSTATYMO "DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES" 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2012-07-10)

ausrine.trapinskiene@lrs.lt